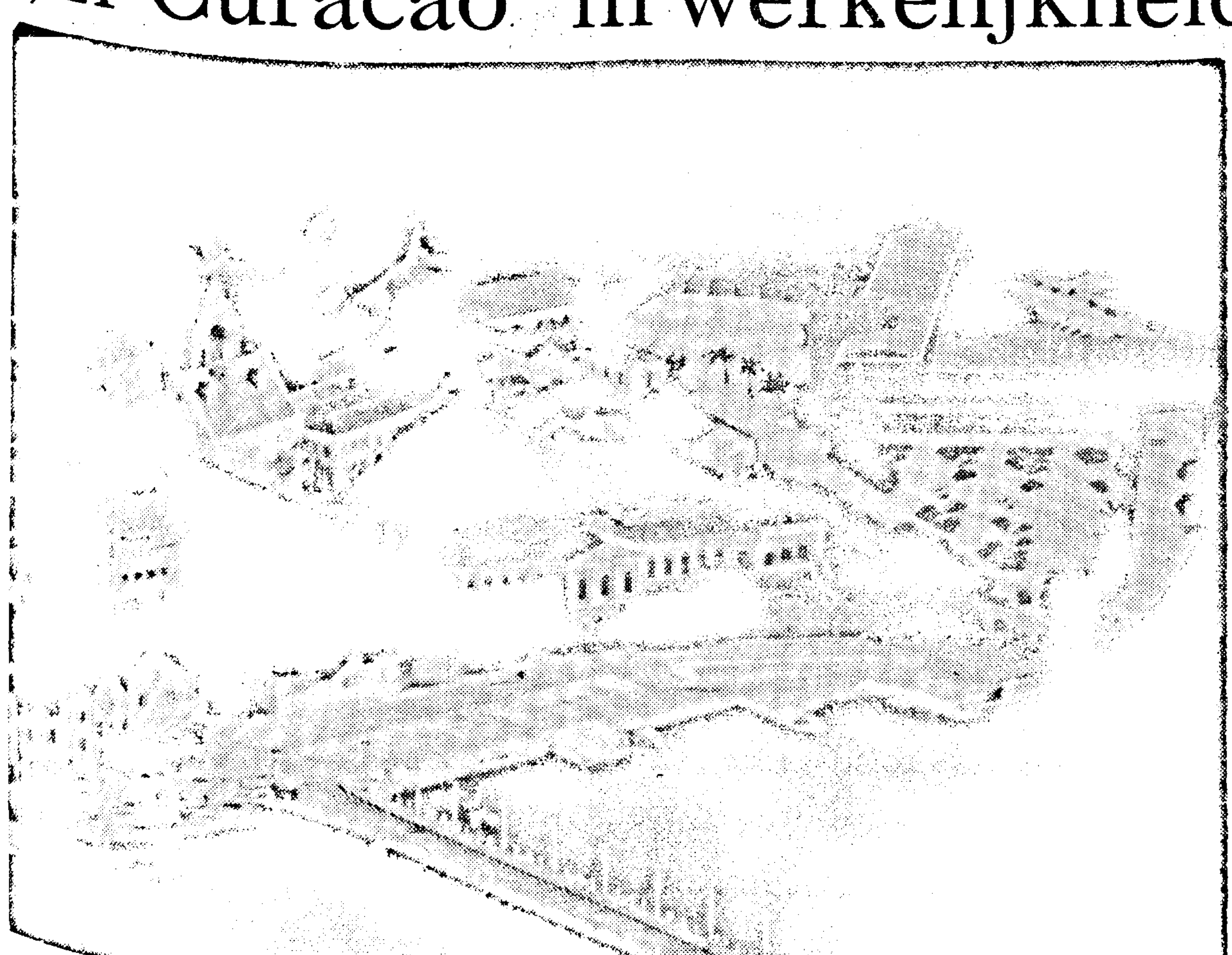
72ste JAARGANG No. 9395 Dinsdag 23 Augustus 1955

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofdredacteur: A. G. Jansen
Uitgave: N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad, Curaçao
Kantoor: Conscientiesteeg 27-29. Telefoon: Redactie 23858. Advertenties 23550. Abonnementen en Bezorging 24399. Abonnementsprijs: Benedenwinden, Bovenwinden, Suriname ƒ 2.50. Buitenland ƒ 3.— per maand (bij vooruitbetaling)

„El Curacao" in werkelijkheid

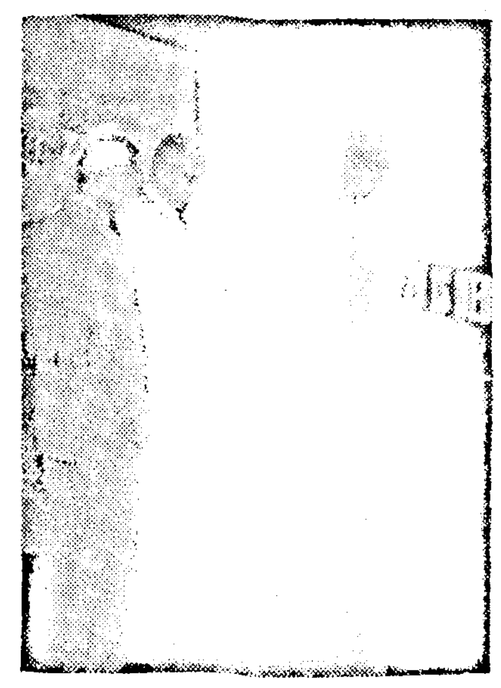
Willemstad. — Deze trucfoto, waarbij een afbeelding van de maquette van hotel „El Curaçao" zeer knap in een luchtopname van Willemstad werd ingevoegd, is door Fred Fischer gemaakt. Door deze foto krijgen onze lezers een beeld hoe „El Curaçao" in het Waterfort zal passen. Vanzelfsprekend domineren dakken van gebouwen bij gezichten in vogelvlucht. Van de onlangs uitgegeven emissie van 250 aandelen aan toonder ad ƒ 1000,— voor de bouw van een 95 kamer instede van een 68 kamer project, zijn al 45 aandelen geplaatst. Aan aandelen op naam is voor ƒ 871.000,— verkocht. Zoals bekend, zal dit hotelbedrijf 10 jaar lang vrijgesteld zijn van alle belastingen. Aandeelhouders genieten eveneens vrijstelling van inkomstenbelasting voor het bedrag, dat gedurende genoemde periode aan dividenden wordt ontvangen. Ofschoon dit hotel in de eerste plaats gezien wordt als een gemeenschapsproject, waarop later heel Curaçao met recht trots kan zijn, is er aan de andere kant ook naar gestreefd het project rendabel te maken. Volgens een berekening van de wereldbekende Intercontinental Hotels Corporation, die het hotel zal beheren, zullen na aftrek van alle kosten, afschrijvingen en reserveringen, de volgende winstpercentage kunnen worden gemaakt: bij een gemiddelde bezetting van 75% 6% winst; bij een gemiddelde bezetting van 90% 10% winst. Deze percentages worden momenteel aan de hand van nader verkregen gegevens opnieuw berekend; indien er verschillen zijn, zullen wij deze nog publiceren. Bij de berekening van deze winstpercentages zijn de inkomsten uit het casino, waarvoor de maatschappij het alleenrecht op Curaçao voor 25 jaar verkregen heeft, niet inbegrepen. Het Gouvernement van het Eilandgebied Curaçao, met medewerking van de locale banken en de assurantiemaatschappijen, de Curaçaosche Bank en de Postspaarbank, helpen met leningen van tot aal ƒ1,2 millioen en rente 4% 's jaars in de financiering van dit voor Curaçao zo belangrijke gemeenschapsproject.

Willemstad. — Er heerste een grote consternatie op het Nieuwe Haventerrein gisteravond, toen de vertegenwoordiger van het C.C.C. de havenloods, waarin de tentoonstelling „Zo is Nederland" was ondergebracht, wilde openen en de sleutel spoorloos bleek. De consternatie was te groter omdat de Gouverneur tegen half negen de tentoonstelling zou komen openen en hij dus gevaar liep voor een gesloten deur te komen.

Gelukkig had een „Amigoe"-man een tas met gereedschappen in de auto waarmede de weerbarstige deur bewerkt kon worden. Het Yale-slot moest buigen voor hamer en beitel en om 20.40 uur gelukte het de ijzeren deur open te maken, mede dank zij de krachtige armen van de heer Rico, van de Radiodienst.

De Gouverneur was verzocht nog even weg te blijven. Toen de poort eindelijk open was, ging er een telefoontje naar het Gouvernementshuis, dat de zaak o.k. was.

Op het moment dat men de deur opendeed, ontdekten de „inbrekers", die hun werk verrichtten onder het wakend oog van de politie, de sleutel, in de loods op de grond!!

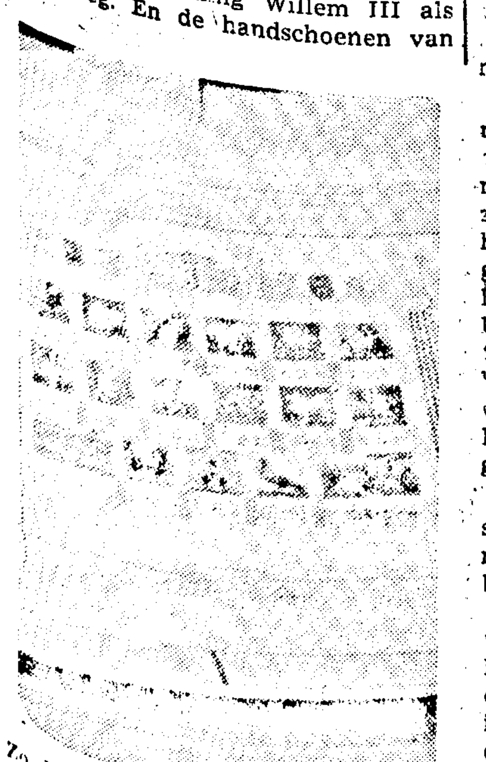
Gouverneur Struycken opent de tentoonstelling „Zo is Nederland".

Leerzame exposities over Nederland en Koninklijk Huis geopend

Schaatsen van Wilhelmina, „aap-noot-mies" van Juliana, en vanuit Curacao geschreven brief van Prins Hendrik de zeevaarder

Willemstad. — Gisteravond zijn in een der havenloodsen en een kantoorgebouw van de Nieuwe Haven de beide tentoonstellingen „Zo is Nederland" en „Het Koninklijk Huisarchief" door Z.E. Gouverneur Struycken geopend. De exposities, waarvan de namen voor zich zelf spreken hebben ten doel de kennismaking van de rijksdelen overzee met Nederland te hernieuwen en tevens een eerste voorbereiding te zijn op het aanstaande bezoek van koningin Juliana en Prins Bernhard aan de Nederlandse Antillen en Suriname.

Uiteraard is het geen uit het Koninklijk Huisarchief is geëxposeerd verreweg het interessantste, omdat het allemaal echt is en dus bijzonder tot de verbeelding van de toeschouwer spreekt. Daar was bijvoorbeeld het leerplankje met aap-noot-mies en een gekroonde J erboven, dat Koningin Juliana in Haar jeugd gebruikte en het jasje, dat Koning Willem III als kind droeg. En de handschoenen van

Zo leerde koningin Juliana in haar jeugd het alphabet. De ouderen onder ons kennen het nog wel: aap-noot-mies. Herinneringen uit een lang vervlogen tijd.

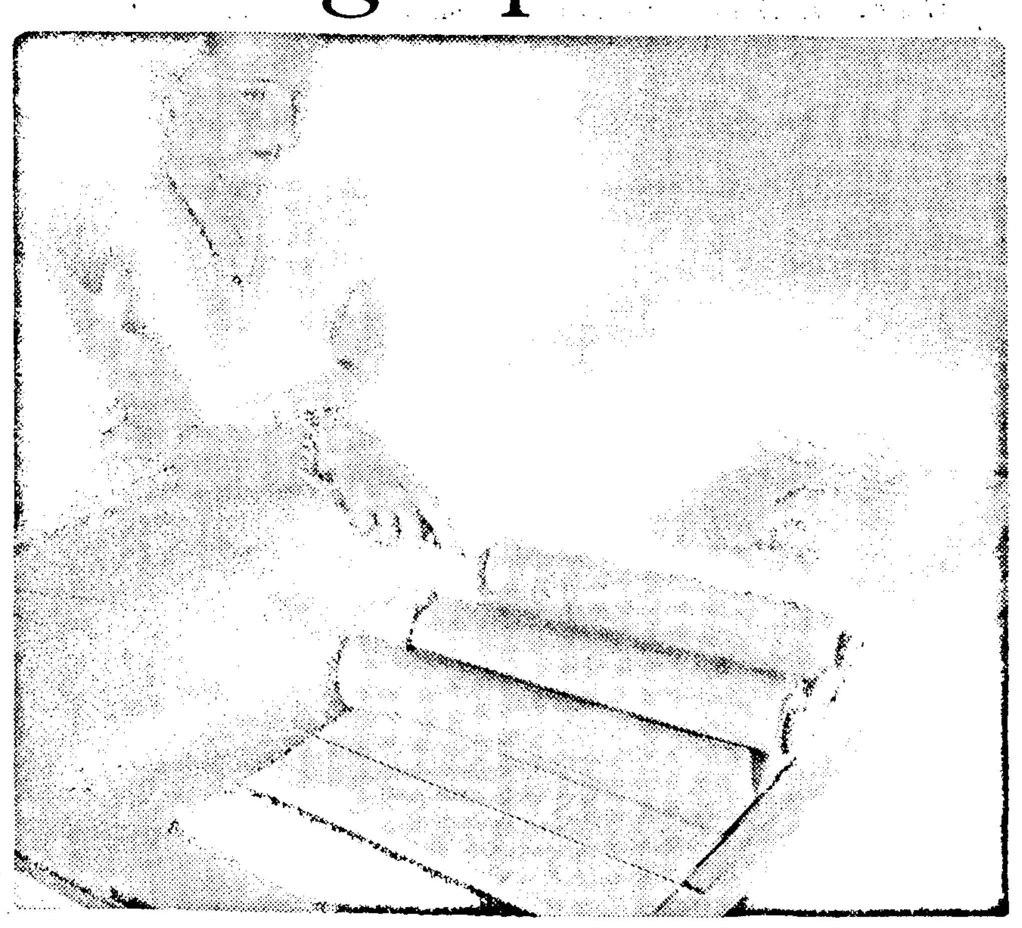
Koningin Anna Paulowna en het visitekaartje van Koning Willem III. Daar waren eethestekken, snuifdozen, beurzen, naaiétuis en allerlei andere voorwerpen, die allen door leden van het Koninklijk Huis zijn gebruikt. Bijzonder aardig zijn de schaatsen, waarop Koningin Wilhelmina in Haar jeugd de ijssport beoefende, en waarvan een bezoeker opmerkte, dat zij niet veel gebruikt zijn omdat ze er nog zo goed als nieuw uitzien.

Interessant was ook nu eens alle ridderorden van hoog tot laag in specie bij elkander te kunnen zien en met elkaar te kunnen vergelijken. Zo zelden is men immers in de gelegenheid deze onderscheidingen op zijn gemak te bekijken. Deze tentoonstelling biedt daartoe een prachtige gelegenheid. Aardig, speciaal voor de Surinamers is ook het register met handtekeningen van de Surinaamse vrouwen, dat aan H. M. Koningin Juliana werd aangeboden bij Haar Regeringsaanvaarding in September 1948.

Op een aantal panelen zijn exclusieve foto's aangebracht van het Koninklijk Gezin en de Koninklijke paleizen.

Onder de fascimiles van brieven bevindt zich een brief van Z.K.H. Prins Hendrik „de Zeevaarder" aan zijn vader, de latere Koning Willem II. Dit in het frans geschreven briefje werd door Prins Hendrik gedurende zijn verblijf op Curaçao op 31 Juli 1835, dus nu precies 120 jaar geleden, geschreven. De aanhef luidt: „Cher et Bon Papa" en de brief is verder heel goed leesbaar voor wie de franse taal machtig is.

Ook hangt er een fotocopy van de

De Surinamers, die de expositie „Het Koninklijk Huisarchief" bezoeken, zal vooral het register aantrekken, dat de handtekeningen bevat van de Surinaamse vrouwen ter gelegenheid van de regeringsaanvaarding van Koningin Juliana.

benoeming van Prins Willem II tot Gouverneur-Generaal en Opperbewindhebber van de West Indische Compagnie, gedateerd 17 April 1766. Een stamboom, voorzien van echte foto's en eindigend met de vier prinsesjes, dochters van Koningin Juliana en Prins Bernhard, geeft een duidelijk beeld van het Huis van Oranje.

Alle facetten

"Zo is Nederland" geeft het leven in Nederland in al zijn schakeringen door middel van foto's, tekeningen en maquettes weer. Met uitzondering van dé automatische filmstrip: "De Nederlander van de wieg tot het graf" en enkele "bas reliefs" over de aard van de bodem in Nederland, bestaat de hele tentoonstelling uit panelen, waarop foto's, reproducties en tekeningen zijn aangebracht. Daardoor wordt het een expositie waarbij veel verteld moet worden omdat anders veel voor de bezoeker verloren gaat. Gezegd moet worden, dat alle facetten van het Nederlandse leven belicht werden, men kan het zich zo gek niet denken. Daarbij was er een muzikale illustratie van Nederlandse wijsjes.

Symbolische betekenis

Zoals gezegd verrichtte de Gouverneur de openingsceremonie, nadat de heer Bennebroek Gravenhorst hem daartoe had uitgenodigd en de regering, (die door min. Boci vertegenwoordigd was), D.O.W., de CPIM (die voor de bewaking zorgt), de Curom en de L.R.D. dank had gezegd voor de verleende daadwerkelijke steun.

De Gouverneur zeide, dat de geste om deze tentoonstelling aan het Koninklijk Paar vooruit te zenden een sympathieke en symbolische betekenis heeft. De expositie is tevens een vriendschapsgebaar van Nederland ten opzichte van de Rijksdelen overzee en een gelegenheid om de kennismaking te hernieuwen.

De Hollanders, die hier een deel van hun leven hebben doorgebracht, zelfs die van de „isolatie achter het hek", bewaren bij hun terugkomst in Nederland altijd een goede herinnering aan de West. En ook omgekeerd: de Antilliaan, die een tijdlang in Nederland verbleef, bewaart in zijn hart een warm plaatsje voor dit land. Zo moet het zijn, er moet een onderlinge vriendschap tussen de Rijksdelen bestaan en zij moeten elkanders capaciteiten waarderen.

Met de wens, dat deze tentonstelling als een introductie op het aanstaande Koninklijk Bezoek de liefde tot het Vorstenhuis moge verlevendigen, besloot de Gouverneur zijn toespraak.

Vervolgens knipte hij het rood-wit-blauwe lint door, dat de talrijke genodigden van de expositie-ruimte scheidde.

De vakbond-kwestie

Arubaanse B.C. tegen buitenlandse inmenging

Laatste waarschuwing van Lago's directeur Horigan

O'stad. — Een gisteren uitgegeven verklaring van het Arubaans Bestuurscollege inzake de vakbond-kwestie luidt als volgt: Het Bestuurscollege van Aruba, de huidige situatie in aanmerking genomen, verklaart, dat het individuele recht van de arbeider om zich op wettelijke basis en te goeder trouw te organiseren respecteert, maar dat het afwijzend staat tegenover invloed van buiten de Nederlandse Antillen, die de economie van ons eiland kan schaden.

Ook waarschuwend woord van de kansel

Zondagmorgen werd ook van de kansel van alle R.K. kerken een waarschuwing gehoord, dat de werknemers er goed aan zouden doen te bedenken, dat zij zich door de huidige actie aan een groot gevaar blootstellen. Men diene zich te bedenken in het belang van de gezinnen en de toekomst, aldus de waarschuwing.

In een persoonlijk schrijven richtte gistermiddag de heer J. J. Horigan, directeur van de Lago, zich tot alle werknemers. Vertaald luidt dit schrijven als volgt:

Ik draag de vertrouwelijke kennis van de reacties, welke zich in Venezuela hebben voorgedaan in verband met de staking op Lago in 1951 en de unies met internationale connecties. Daarom ben ik er vast van overtuigd, dat er in Venzeuela maatregelen zullen worden genomen, welke er toe zullen leiden, dat Lago's raffinaderij geleidelijk gesloten zal worden binnen het tijdsbestek van enige jaren, indien u stemt tegen de L.E.C. in het referendum, en, als een gevolg hiervan, een unie als de P.W.F.A. daarvoor in de plaats zal komen.

Ik stuur dit schrijven naar elk van de employé's persoonlijk en vraag in het bijzonder de aandacht van de afgevaardigden van de L.E.C., zodat niemand later zal kunnen zeggen, dat hij niet wist wat er eigenlijk aan de hand was.

Zelws, al bent u het niet volkomen eens met de L.E.C., maak althans nu geen enkele veranderingen aanbrengen in het lidmaatschap, de statuten en de wijze, waarop deze u vertegenwoordigt.

Lago geeft verklaring

In een uitgegeven verklaring van Lago wordt het volgende gezegd:

„Op 11 Augustus werd aan de Lago een verzoekschrift overhandigd, waarin gevraagd werd een stemming te houden over het al of niet intrekken van de erkenning door de maatschappij van de Lago Employee Council en over een mogelijke beëindiging van het arbeidscontract.

De stemming in verband met dit referendum zal op 24, 25 en 26 Augustus plaats vinden, terwijl de stemlocalen geopend zullen zijn van zes uur 's ochtends tot zes uur 's avonds. Men zal kunnen stemmen op de volgende plaatsen:

Gate 6 (Seagrape Grove); Gate 8 (bij Lago Heights); Gate 9 (bij de Acid Plant; Quonset Hut (ten Oosten van de General Office Building); LEC hoofdkwartier (in de omgeving van de Main Gate) en achter de Medical Center (eveneens bij de Main Gate).

Maatregelen zijn getroffen om het voor de werknemers mogelijk te maken om in hun eigen tijd te stemmen. Aangezien de stemlokalen gedurende drie dagen van 6 uur v.m. tot 6 uur n.m. open zullen zijn, zullen de werknemers voldoende tijd hebben om vóór of na hun werk te stemmen of tijdens hun middaguur. Werknemers, die in ploegen werken en niet zijn ingedeeld op die dagen, en werknemers, die met vacantie zijn of om andere redenen niet op hun werken behoeven te verschijnen, kunnen te allen tijde gedurende deze uren stemmen."

Na Aruba Curacao?

In ons nummer van Zaterdag j.l. meldden wij reeds de mogelijkheid van een Regeringsverklaring met betrekking tot de onder buitenlandse invloed staande vakbonden. Dit n.a.v. een bespreking der Lago-Directie met de Minister President van de Antillen, E. Jonckheer, de Minister van Financiën, O. Beaujon en het Bestuurscollege van Aruba.

De berichten over deze mogelijkheid bleken slechts ten dele correct. Hedenmorgen bereikte ons een Verklaring — niet van de Regering maar van het Bestuurscollege van Aruba, waarvan de tekst elders op deze pagina te lezen staat.

Deze verklaring geeft aanleiding tot het trekken van enige conclusies.

Op de eerste plaats is het dus niet de Regering van de Antillen maar het Bestuurscollege van een der eilandgebieden, dat zijn afkeuring over buitenlandse invloeden uitspreekt. De vraag blijft dus open: hoe staat de Regering van de Antillen t.o. deze organisaties?

Enerzijds hebben zowel Minister President Jonckheer, als Minister S. v.d. Meer de oprichtingsvergadering van de Arubaanse bond van Olie-arbeiders bijgewoond en daarop het woord gevoerd, hetgeen op een buitengewoon hartelijke goedkeuring van Regeringswege wijst. Anderzijds hebben zowel Minister President Jonckheer als Minister O. Beaujon de besprekingen bijgewoond, waarvan het resultaat was de genoemde veroordeling door het Bestuurscollege en waaraan het vermoeden ontspringt, dat een en ander met zwijgende goedkeuring van het hoogste Bestuursorgaan des lands geschiedt.

Bij gebrek aan een Regeringsverklaring, die na zulke contrasterende gedragingen meer dan gewenst genoemd moet worden, tasten wij natuurlijk volkomen in het duister over waar de Regering eigenlijk in deze kwestie slaat.

Ten tweede conclusie is, dat de Lago, ofschoon ze wellicht met de huidige verklaring genoegen genomen heeft, zich er moeilijk geheel door bevredigd kan voelen. Wat geldt voor Aruba geldt niet per sé voor de Nederlandse Antillen en geldt in het bijzonder niet voor Curaçao. De verklaring van het Arubaans Bestuurscollege beperkt dan ook allerminst de bewegingsvrijheid van overeenkomstige organisaties op het natuur-eiland, dat overigens wel zo nauw met Aruba verbonden is, dat ongewenste ontwikkelingen voor Aruba tot de naaste mogelijkheid blijven behoren.

Hoe dit ook zij: de Verklaring van het Bestuurscollege van Aruba doet de ogen op zijn minst zwerven naar het Bestuurscollege van Curaçao en in die ogen leeft de vraag: Wat doet U?

Voetbalkampioenschap Honduras

Guatemala trekt zich terug waardoor Curacao boft!

(Van onze speciale correspondent)

Tegucigalpa-Honduras — De gistermiddag te Honduras in het kader van de Midden-Amerikaanse en Caraibische Spelen gespeelde wedstrijd tegen Honduras bracht de Arubanen hun derde punt van het tournooi. Met een fraai doelpunt van Rodriguez stond Aruba bij de rust met 1—0 voor. De Hondurezen scoorden de gelijkmaker in de tweede helft, en ondanks goed opgebouwde aanvallen slaagden de Hondurezen er niet in het winnende doelpunt te scoren.

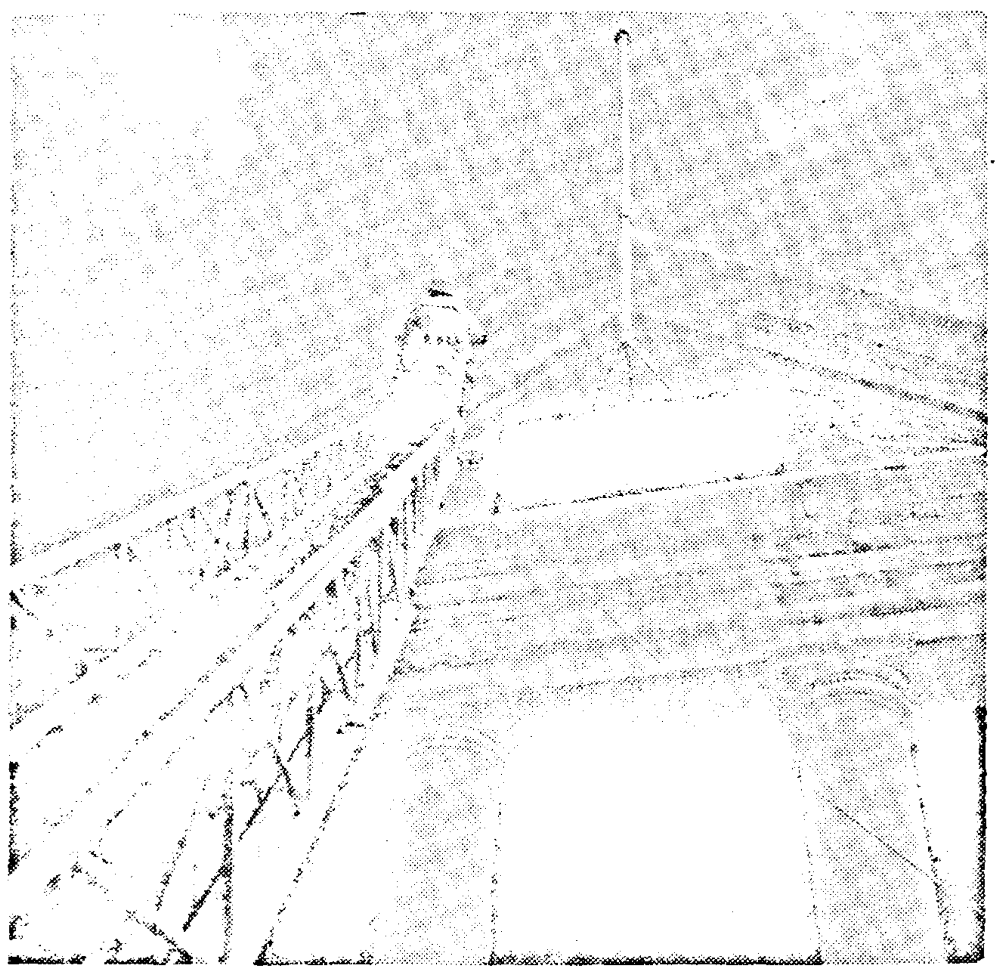
Tijdens de wedstrijd Aruba — Honduras maakten de Guatemalanen bekend, dat zij zich met het oog op de incidenten in de wedstrijd Gautemala — Costa Rica uit het tournooi terugtrekken. Zij vertrekken morgen huiswaarts. De terugtrekking van Gautemala uit het tournooi komt vooral ons elftal ten goede, daar de enige wedstrijd, die onze jongens tot nu toe verloren hebben, was tegen Guatemala.

Deze wedstrijd komt nu te vervallen, zo ook alle andere door Guatemala gespeelde wedstrijden. Curaçao heeft nu twee gespeeld en twee gewonnen wedstrijden te Honduras. Door deze stand van zaken blijft Curaçao nu nog steeds als ongeslagen mededinger naar de hoogste titel, evenals haar sterke rivaal Costa Rica.

Overzicht van de tentoonstelling „Zo is Nederland" in de Nieuwe Haven-loods. Gisteravond werd deze expositie door de Gouverneur geopend.

Stadhuis kleedt zich voor a.s. Koninklijk Bezoek

Curaçao bereidt zich voor op het a.s. bezoek van Koningin Juliana en Prins Bernhard. Overal gaat men opknappen en verbouwen. Op bovenstaande foto zien wij hoe de voorgevel van het Stadhuis onder handen wordt genomen. (Exclusief „Amigoe-foto).

Bursalen in goede welstand te Amsterdam aangekomen

Amsterdam. — Maandagavend zijn op de Amsterdamse luchthaven Schiphol de 55 jongelui aangekomen, afkomstig uit Curaçao en Aruba, die met een studiebeurs in Nederland hun opleiding komen voltooien. Een vijftal kwam omstreeks half acht plaatselijke tijd met een lijntoestel van de KLM aan; de overigen maakten de reis — zoals bekend — met een gecharterde KLM-Skymaster, die enkele minuten voor tienen op de Nederlandse luchthaven neerstreek.

Ter verwelkoming waren aanwezig gedelegeerden van de studie commissie van de vereniging "Oost en West", de heren C. van Leeuwen en F. Fontaine, alsmede P. J. Schnebbelie, vertegenwoordiger van Aruba voor de verzorging van bursalen van dit eiland en vertegenwoordigers van studentenorganisaties t.w. Mr J. van Neest, P. H. W. C. Rommers en R. Dennert. Ook waren er heel wat Antilliaanse studenten. Na een korte officiële begroeting ging het per autobus naar de diverse plaatsen van bestemming; voor enkelen voor wie nog geen geschikt onderdak is gevonden was dit de Jeugdherberg te Amsterdam.

Vooral het vinden van goede kosthuizen is thans een zware opgave. De jongelui moeten niet alleen gedurende schooltijd een goed onderdak en een goede verzorging hebben, maar ook de weekends en de vacantietijd moet worden gevuld en het is vaak zeer moeilijk daarvoor een goede oplossing te vinden.

Van de gisteren aangekomen bursalen zijn er achttien onder de hoede van de familie Schnebbelie geplaatst en de overigen zijn toevertrouwd aan de zorgen van de studiecommissie van de vereniging "Oost en West". Deze commissie heeft momenteel de zorgen van enige honderden studerenden in Nederland.

De volgende week zal een tweede groep jongens en meisjes uit de Antillen aankomen.

Inbraak

Willemstad. — Gisteren werd een poging tot diefstal gedaan in de Hendrikschool. Tot nu toe wordt er niets vermist. De recherche heeft de zaak in onderzoek.

Diefstal I

Willemstad. — De man R. vervoegde zich bij de recherche en deed aangifte van vernieling van zijn claxonring en de richtingwijzer van zijn personenauto.

Diefstal II

Willemstad. — De Kinder & Zedenpolitie moest gisteren viermaal onderhoudend optreden. Ook werd gisteren de man M. aangehouden ter zake ontuchtige handelingen met een minderjarige.

Kwaadaardige vader??

Willemstad. — Op Buena Vista ging gisteren zoonlief naar pa toe om hem een boodschap over te brengen. Pa wilde daar echter niets van horen, schold zijn zoon uit en bekogelde diens auto met stenen.

Het verkeer

Willemstad. — De verkeerafdeling maakte gisteren 4 P.V's op en behandelde 4 lichte aanrijdingen. Gistermorgen had op de Soldatenweg in het Amerikanenkamp een aanrijding plaats tussen een vuilnistruck.... en een muur. De muur die stil stond werd door de onoplettendheid van de truckbestuurder omvergereden.

Op de Santa Rosaweg reed een personenauto tegen een autobus. De beide voertuigen werden allebei flink beschadigd.

Filmavond J.P.F. uitgesteld

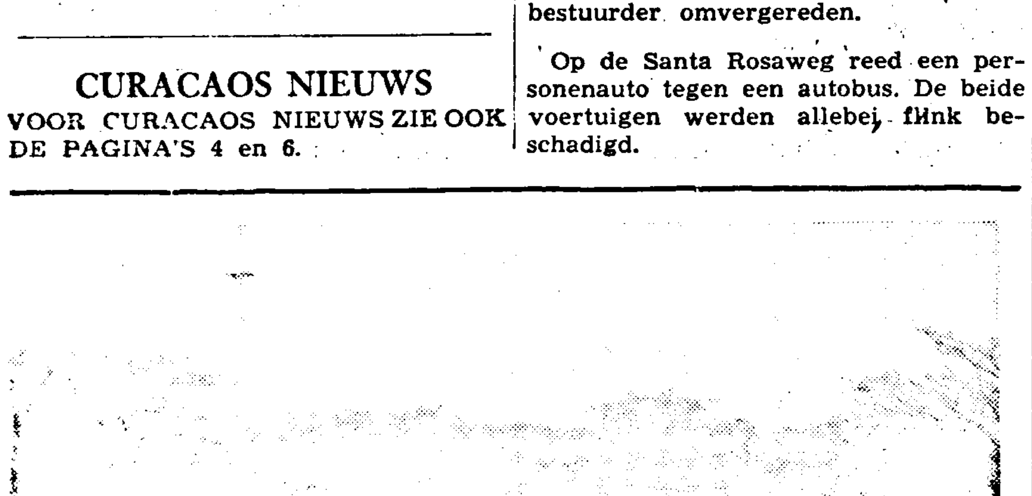
Willemstad. — Naar men ons van de zijde van J.P.F. mededeelt, is de filmavond, welke voor Donderdagavond as. op het programma stond, uitgesteld tot 1 September as. Belanghebbenden gelieven hiervan acte te nemen.

Bouw Marine-Biologisch Instituut

Willemstad. — Naar wij vernemen wordt over enkele maanden met de bouw van het Marine-Biologisch Instituut een aanvang gemaakt. Het ligt in de bedoeling om de eerste steen te laten leggen tijdens het bezoek van H.M. de Koningin en wel door Z.K.H. Prins Bernhard.

CURACAOS NIEUWS

VOOR CURACAOS NIEUWS ZIE OOK DE PAGINA'S 4 en 6.

Alsnog plaatsen wij een aardige opname van enkele CPIM-werknemerskinderen, die in het kader van het „Vacantieplan" een bezoek brachten aan de boerderij van de familie ten Broeke op Cas Cora, waarook een model-melkcentrale staat van waaruit dagelijks verse melk „goed voor elk" wordt geleverd. De kinderen met hun leiders vonden het leuk met „Greta" de koe gefotografeerd te worden en zij blijkbaar ook. In het midden achter staat de gastvrouw mevrouw ten Broeke, die de kinderen vriendelijk onthaal bezorgde, zij raken er tot vandaag niet over uitgepraat.

LEZERS LUCHTEN HUN HART

AAN DR ENGELS IN DE BOEKENWEEK

Mijnheer de Redacteur,

Gisteren heb ik een aanmoediging van de hand van Dr. Engels gelezen, om goed gebruik te maken van de Boekenweek. Ik ben er helemaal van in de war en heb de indruk, dat ik tot nog toe, volkomen gedwaald heb in mijn opvatting over de bestemming van een boek. Ik meende n.l. dat dit voor het eerste gezicht bestemd was, maar thans begin ik door zijn vermelding van niets minder dan „blote billen" te geloven, dat zijn werkterrein veel meer op dat van het tweede ligt. Ik heb mijn nieuwe geloofsbelijdenis dan ook onmiddellijk op papier gesteld, en bied hem hierbij nederig aan.

De boekenweek op Curacao is voor hen, die van kunst houden.
Zij raken nimmer verkouden
of krijgen diarhee.
Maar diarhee voor een boekenweek
mag men vooral niet versmaden.
En dit terwille van de maden,
die in bezwerend gepoep
en eeuwig kunstgebrom geroep
smeken om dr Engels "Stoep".
Want wie zou die niet willen
voor het reinigen van zijn billen?

Boekenwurm

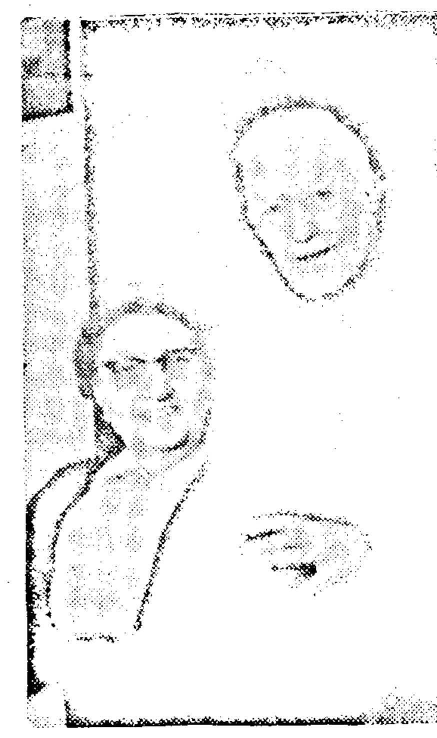
Kampioenschap Schaken

Emmastad. — In de finales om het Curaçaos kampioenschap schaken werden gisteravond in het Repetitielokaal van de Sociëteit Asiento de navolgende partijen gespeeld:

Pinto — Meit 1/2—1/2; Fernan — Keur 0—1; Stakenburg — Pang Atjok 0—1 en Schob — Soeterbeek afgebroken

Chicago. — Adlai Stevenson heeft op een persconferentie te Chicago medegedeeld, dat hij eind November zal bekend maken, of hij zich candidaat zal stellen in de komende presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten.

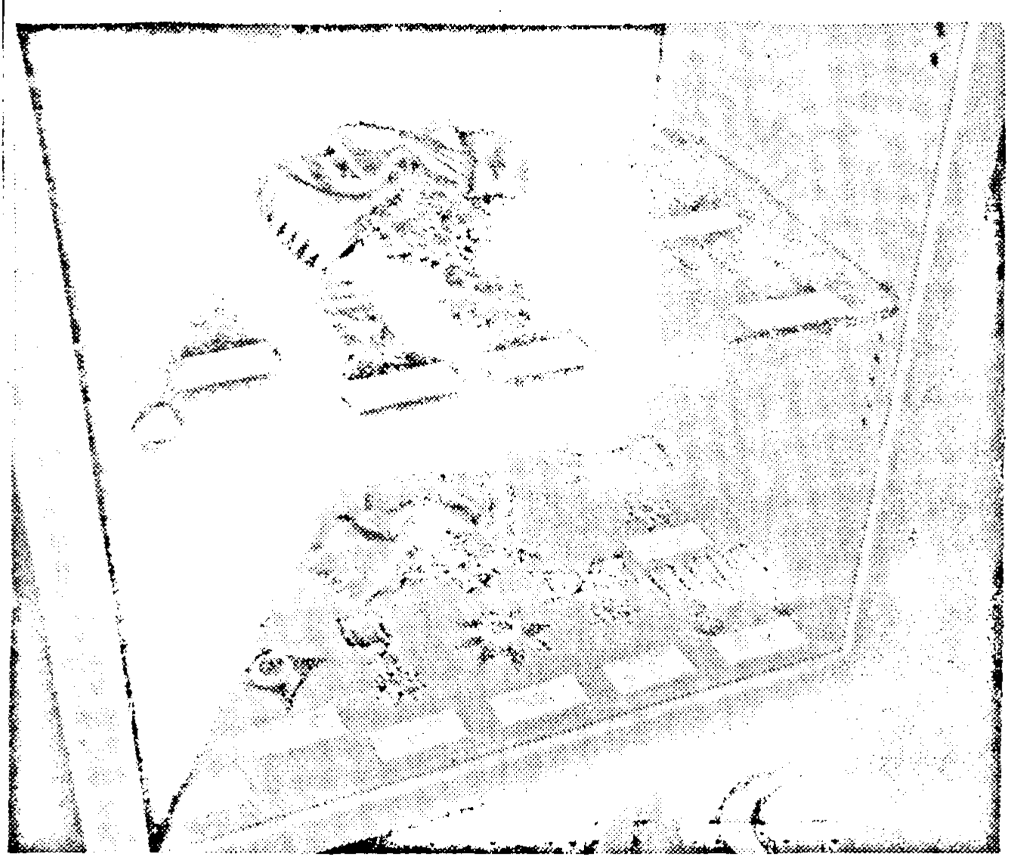
GOUDEN HUWELIJKSFEEST

Op Dinsdag 30 Augustus as. hopen de heer en mevrouw P. C. Amelunzen in Soestdijk hun gouden huwelijksfeest te herdenken. En voor onze gemeenschap is de naam van Amelunzen geen onbekende, want in een zeer lange periode heeft de heer Amelunzen pionierswerk verricht in de hof van het onderwijs. En op Curaçao, en op de andere eilanden.

De heer Amelunzen heeft twee zoons, Johan Frederik in Caracas woonachtig en werkzaam bij een oliemaatschappij. De jongste is Roger en is Directeur van een fabriek. De heer C. P. Amelunzen is in 1930 gepensioneerd en heeft zich te Soestdijk gevestigd. De feestelingen genieten nog een goede gezondheid, ook al laat de oude dag zich gevoelen. Amelunzen houdt bijen en zit nog graag in oude geschiedenis te vorsen. Zijn boek „Geschiedenis van Curaçao" is hier wel bekend. Het tweede deel is persklaar doch hij durft het niet uit te geven wegens de kosten.

Het 50-jarig jubileum wordt gehouden in het Oranje Hotel te Soestdijk en het plaatselijk muziekcorps zal de oudjes een aubade brengen.

Een kast vol eretekens op de tentoonstelling „Het Koninklijk Huisarchief".

Vacantieplan CPIM

46 kleine schakers zetten elkander schaakmat

Julianadorp. — 46 Kleine schakers en ook schaaksters waren gistermorgen in de kleuterschool van Julianadorp verzameld om elkaar in het VP-schaaktournooi de zege te betwisten. Hoewel normaliter de schaaksport voornamelijk door mannen worden beoefend, waren er vele meisjes, die in deze wedstrijd het tegen de jongens durfden opnemen en vele malen met succes.

In twee van de groepen, waarin de jeugdige deelnemers waren verdeeld, was het het zwakke geslacht, dat met de eerste plaats gingen strijken. Zeven jongens en slechts een meisje eindigden op de laatste plaats, en dat vinden wij een hele prestatie. De jongelui doen meestal niet zo erg lang over een partijtje en zo konden in drie uur tijd vijf ronden gespeeld worden, waarvan drie „echte partijen" en twee grapjes. Zo werden in een partij alle paarden van het bord gehaald en in de zak gestopt. Deze „zakpaarden" mochten naar keuze van de speler op elk gewenst moment op het bord geplaatst worden, maar niet meer worden afgehaald. De spelers wisten er wel raad mee, en menigeen werd onverwacht door zijn tegenstander mat gezet. De laatste ronde was een weggeefpartij, waarbij het er om ging wie er het eerst zijn stukken allemaal kwijt was. Dat konden de jongelui vlot en binnen een kwartier was iedereen hiermede klaar. Nadat de eindstand was opgemaakt, kreeg nr 1 van elke groep een prijs in de vorm van een schaakboek. De poedelprijs was na loting voor Hans Scheer. Voor de puntentelling heeft Julianadorp een kleine overwinning behaald op Emmastad en wel 23.889 tegen 19,111 punt. De individuele uitslagen luiden als volgt:

Groep 1: Jan Mooy 4; Jan van Mourik 3 1/2; Tom van Olst 3; Mient de Vries 2; Klaas van Doeland 1 1/2 en Robbie Rijpkema 1.

Groep 2: Tony Colijn 4 1/2; Albert Goedendorp 3; Meta Coppoolse 2 1/2; Tim Juffermans 2 1/2; Atze v.d. Meulen 1 1/2 en Ineke ter Mors 1.

Groep 3: Joop Renes 3 1/2; Ineke v.d Meulen 3; Wim Olink 3; Hans Mooy 3; Cissy Snoek 2 1/2 en Hans Scheer 0.

Groep 4: Robbie Jacobsen 4; Dick Bunte 3 1/2; Koos den Houting 3; Pim van Dijk 2 1/2; Hans van Riel 2 en Robbie Wassenburg 0.

Groep 5: Ankie van Doeland 4; Huub Schaafsma 4; Trix ter Mors 2 1/2; Tineke Segaar 2; Freddie Wassenburg 2 en Tim Renes 1/2.

Groep 6: Bert v.d. Berg 5; Lis Jacobson 3 1/2; Robbie Segaar 3; Noortje Seelt 2; Freddie Nauta 1 1/2 en Amy Bais 0.

Groep 7: Eddie Kooren 5; Han van Zwieten 3 1/2; Hans Meyer 3; Hetty Goedendorp 2; Wilma Meyer 1 en Eddie Franse 1/2.

Groep 8: Willy Baars 4; Mario Hoogakker 2 1/2; Thea Goedendorp 2 en Henk in 't Veld 1 1/2.

De nrs 1 van iedere groep (en in groep 5 zowel Ankie van Doeland als Huub Schaafsma) werden met een schaakboek verrijkt, terwijl Hans Scheer na loting een poedelprijsje ontving.

Emmastad nog steeds aan de kop

Emmastad. — In de sportwedstrijden is Julianadorp vast van plan de huid zo duur mogelijk te verkopen. De achterstand is nu wel miniem geworden, want met de schaakwedstrijden, welke in het kader van het C.P.I.M. Vacantieplan werden georganiseerd, behaalde EMMASTAD 19.111 pt tegen JULIANADORP 23.889 pt. De stand momenteel luidt EMMASTAD 674.751 en JULIANADORP 669.249.

Merkwaardige dienstreis

Willemstad. — Veel deining is in artsenkringen ontstaan naar aanleiding van het aan dr A. Pieron, Hoofd van de Eilandelijke Geneeskundige dienst toegekend buitenlandse ziekteverlof waarbij — naar men ons van bevoegde zijde mededeelt — grove en ernstige fouten zijn gemaakt, welke opgevat worden als een belediging van de medische stand.

Dr. A. Pieron heeft na onderzoek door en advies van een specialist een attest verkregen, dat er in voorzag hem in Nederland te doen onderzoeken door een uroloog.

Gebruikelijk is, dat dergelijke attesten afgegeven door specialisten eerst door een gouvernementscommissie worden onderzocht, die zich op haar beurt weer verzekert van adviezen, uitgebracht door doktoren in gouvernementsdienst welke op het gebied van het ziektegeval specialisten zijn.

Een dergelijke intermediair is noodzakelijk, omdat zo al besloten mocht worden — de betrokken gouvernementsambtenaar naar Nederland te zenden omdat zijn ziektegeval op Curaçao niet behandeld zou kunnen worden — de kosten aan de uitzending verbonden voor de werkgever, in casu het gouvernement komen.

In het onderhavige geval heeft de commissie nu — zonder de gouvernements specialisten te horen — desalniettemin zijn fiat verleend aan het uitzenden van dr Pieron ter behandeling in Nederland, zonder dat de commissie zich zekerheid heeft verschaft omtrent de vraag of dr Pieron niet met evenveel succes door zijn confraters al hier behandeld had kunnen worden.

Een merkwaardige bijzonderheid is nog, dat in sommige — meestal ernstige — gevallen de patiënt zich kan verzekeren van bepaalde faciliteiten, waarbij een verpleegster op kosten van het gouvernement het transport — in casu naar Nederland — kan meemaken. Welnu, mevr. Pieron maakt als zodanig de reis als verpleegster mee!

Hedenavond gaat het boek de lucht in

Willemstad. — Een luchtig programma, ter gelegenheid van de Boekenweek zal hedenavond 20.45 door de Curom worden uitgezonden. De programmasamenstelling en algehele leiding berust in handen van de heer Z. J. Sprong. Het programma vermeldt o.m.:

„De Trilogie", bloemlezing uit een bloemlezing in prachtband van Annie M. G. Schmidt en gebracht door Jannie Voorbrood, Lucille de Haseth en Lydia van den Oudenalder.

„Ja. De Trilogie" door Aukje Broersma, aan de piano Wim van den Oudenalder.

„Liedjes bij guitaar", te spelen en zingen door Wim Bogaard.

„Ik handel in letters". Uit „Talkin Shop" van J. den Haan, een voordracht van Wim Hesse.

„Twee emmertjes water halen". Tekst Michiel van der Plas. Variatie op de moledie verzorgd door Henk Badings, te brengen door Anton Vogelsang met Wim van den Oudenalder aan de piano.

„Intelligentietest over literatuur"

„Preludes van Debussy" met Wim van den Oudenalder aan de piano.

„Moet mijn zoon boekhandelaar worden?", uit „Eiland der sirenen" van J. den Haan, voordracht door Wim Hesse.

„De Flodderreeks", tekst Annie M. G. Schmidt, te brengen door Jannie Voorbrood, Lucille de Haseth, Lydia van den Oudenalder en Aukje Broesma; aan de piano Wim van den Oudenalder.

Het autonomie-monument

Willemstad. — Men is hard aan het werk op de Rotonde op Saliña, waar het Autonomiemonument zal verrijzen. De aluminium vogels zijn in Nederland besteld, de fundering is gestort, terwijl men de spanten reeds maakt. Wanneer de aluminium vogels op tijd aankomen zal het monument op tijd gereed zijn. Wij vernemen, dat het in de bedoeling ligt een verlichting van kwikdamplampen aan te brengen. Verder zal getracht worden om begin October een klein plantsoen aan te leggen.

Is er iets van U bij?

Willemstad. — Als gevonden voorwerpen werden gevonden: padvindersKampeerstok; stukje Landsloterij trekking 18-8-55; zilverkl. kinderarmband; (Valentino) met naam Jacqueline; 1 stuk groen plastic handtasje inh. 1 velletje Landsloterij- 1 zwarte rozenkrans; klein geldsbedrag; pakje inh. 4 vel luxe pakpapier en rolletje tape; zonnebril met bruin gevlekt montuur; lichtbruin kinderportemonnaitje inh. klein geldsbedrag; pakje inh. 4 vel MARCOS; sleutelring waaraan 1 sleutel en reclame flesje; leesbril met goudkl. montuur; zwarte hoofddoek; zwarte portemonnaie met dubbele knip sluiting inh. 3 stukjes Landsloterij.

Nadere inlichtingen betreffende bovengenoemde voorwerpen zijn te bekomen op Kamer 5A op het Hoofdbureau van Politie.

Verboden toegang

Willemstad. — De jongen K vertelde gisteravond aan de wacht dat iemand de slaapkamer van zijn moeder was binnengegaan. Het bleek dat een zekere W. de moeder een bezoek wilde brengen hetgeen echter niet werd toegestaan. W trapte de deur in en er ontstond een vechtpartij. Intussen is de jongen K hulp van de politie gaan inroepen, maar bij aankomst had W reeds de benen genomen.

AGENDA

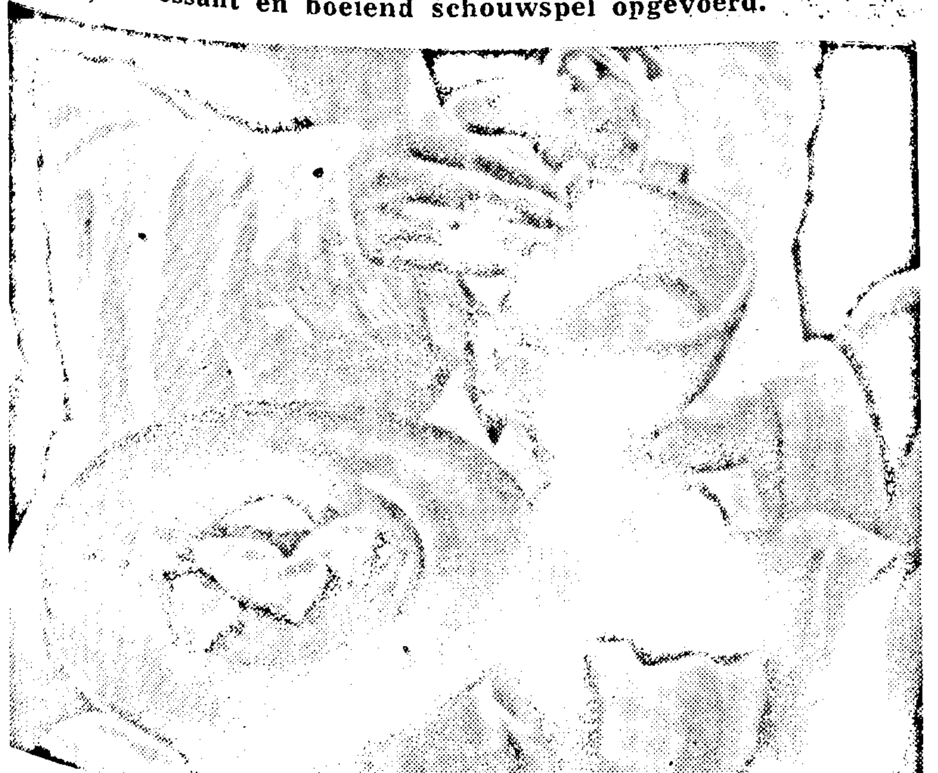
WEST-END:
„Oklahoma Annie"; 19.00 en 21.00 uur
ROXY:
„Topacio"; 19.00 en 21.00 uur
CINELANDIA:
„El vizconde de Montechristo"; 19.00 uur; en „Rogues regiment"; 21.00 uur
CARIBE:
„Zij die zich verkopen"; 20.00 uur
REX:
„Corporal Dolans goes A. W. O. L."; 20.00 uur.
ROYAL:
„Orchideas para mi esposa"; 20.00 uur
SUFFISANTTHEATER:
„The lady gambles"; 20.00 uur.
APOTHEKEN:
De nachtdienst wordt waargenomen in Otrobanda door Botica Americana Bredestraat 159, tel: 23636, in Punda door Botica Moderna, Bredestraat 9 tel: 11854

Uit het grijze verleden

Een Mis van dertien eeuwen geleden

Interessant en boeiend schouwspel uit de tijd van Gregorius de Grote

Frater Canisius, een theologant van het klooster der paters Capucijnen te Udenhout, heeft ons onlangs twee uren lang doen leven in een tijd, die nu al dertien eeuwen achter ons ligt, toen hij, onder leiding van pater Servatius, de moraallector van het klooster, met zijn confraters de Mis opvoerde, zoals paus Gregorius de Grote die rond het jaar zeshonderd opdroeg. De aantekeningen over het verloop van deze pausmis staan in de liturgie-geschiedenis bekend als de „Ordo Romanus Primus". Aan de hand van deze Orde hebben de Capucijnen de Pausmis van Gregorius de Grote als een interessant en boeiend schouwspel opgevoerd.

Close-up van de vermenging van het Heilig Lichaam en heilig bloed.

Om de reconstructie van deze Pausmis mogelijk te maken hadden de paters Capucijnen de altaren en de beelden in de kerk met grote, donkere gordijnen afgedekt. Daarmee was de eenvoudige kerk als het ware omgetoverd in een Romeinse basiliek en het deerde niemand, dat hier en daar boven de wandbekleding een spitsboog uitstak.

Aan het begin van de Mis nemen bisschoppen, priesters en assistenten op hun zetels rond het altaar plaats. Dan kondigt een subdiaken de komst van de paus aan en allen gaan naar de deur om hem te begroeten. Ze vragen zijn zegen en keren dan naar hun plaatsen terug met een acoliet, die onder het schoudervelum het chrisma draagt, dat in de nacht bij de doopplechtigheid gebruikt is, want verondersteld werd, dat deze Mis de Paasvigilie afsloot.

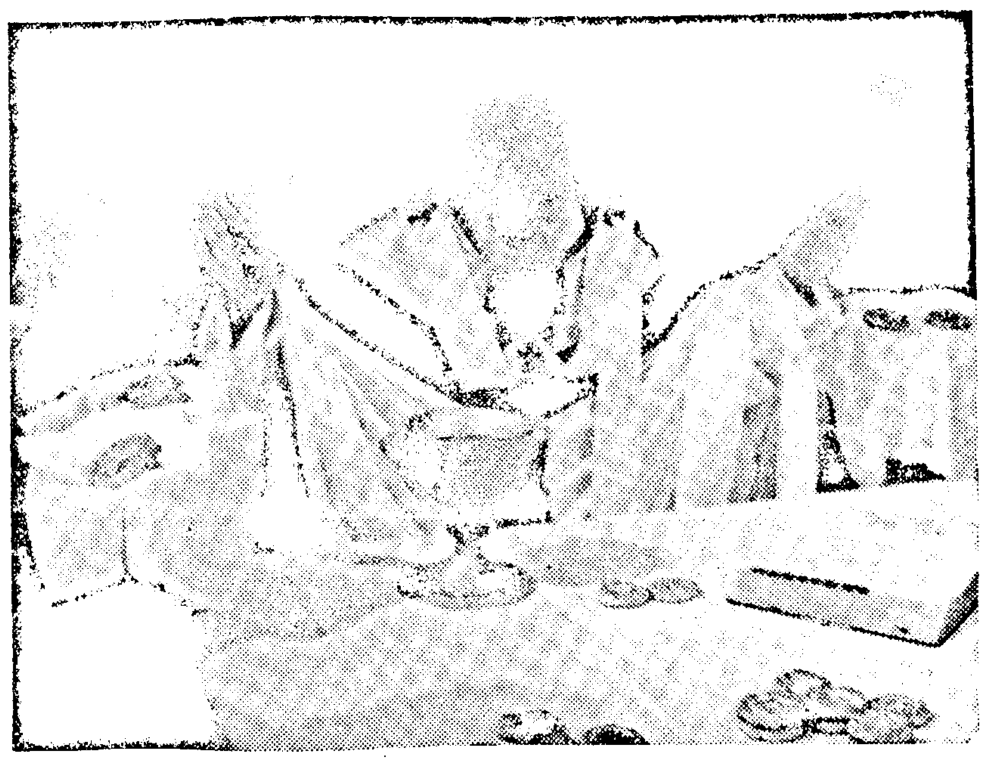
De subdiaken meldt de paus, wie de zangers zijn, en dan zet de schola de introitus in.

Op dat ogenblik schrijdt de paus naar voren, steunend op de arm van twee diakens. Het is een kleurige stoet. Ieder van de geestelijken draagt de planeta (kazuifel). Liturgische kleuren waren er nog niet. Als de paus op zijn zetel (cathedra) achter het altaar zit, begint een Mis, waaraan de Misliturgie van heden nog vele herinneringen oproept.

Het waren echter niet de details, welke ons getroffen hebben in de liturgische opvoering. Het was veeleer de geest, die er uit sprak. Er heerste een sfeer van verbondenheid, van gemeenschap. Ieder, die bij de handeling tegenwoordig was, was er tevens daadwerkelijk bij betrokken. Bij de offerande werden door diakens en subdiakens brood en wijn onder de gelovigen opgehaald, hetgeen de paus met de aartsdiaken bij de adel deed. Na de consecratie werd de communie aan de gelovigen gebracht, kortom, er waren verschillende handelingen, die te midden van het volk geschiedden. De gebaren van de paus en de priesters waren groot en levendig en hadden iets hoffelijks. Ze hadden niet dat streng afgemetene, dat men in de liturgische gebaren van onze tijd terugvindt. Een groet als „Dominus vobiscum" was een vriendelijke heilwens.

De reconstructie van deze Mis zoals zij in de „Ordo Romanus Primus" is beschreven, is een enorm werk geweest. Er was niet alleen een gedegen historische kennis voor nodig, maar ook regie om haar logisch en verantwoord te doen verlopen. De opvoering vergde dan ook een uitgebreide voorbereiding. Men had niet alleen andere kazuifels nodig — de oude kazuifels, planetae genaamd, waren veel wijder en langer — er moesten ook kandelaars gemaakt worden, een wierookvat, drie kelken enzovoort. Broeder-timmerman van het klooster maakte een ambo en een zetel voor de paus. Zelfs de bakker is er aan te pas gekomen. Op aanwijzingen van de frater bakte hij hostiebroodjes in de oude stijl.

Het staat aan de liturgisten om te beoordelen of deze reconstructie historisch juist is. Opvallend is echter, dat deze opvoering plaats heeft in een tijd, waarin er een stroming gaande is om de liturgie nader tot het volk te brengen en de gemeenschap in de heilige handelingen te betrekken. Het lijkt ons, dat de liturgisten in dit opzicht in Udenhout een belangrijke ervaring rijker geworden zijn. Want alhoewel deze Mis slechts een opvoering was, kon men er een enthousiasme en een medeleven in ontdekken, die in onze Westerse liturgie nog maar schaars worden opgeroepen.

Consecratie en concelebratie. De paus spreekt met gestrekte armen de consecratiewoorden uit.

Vanaf zijn cathedra spreekt de paus over het zo juist gezongen evangelie.

Missionaris op Celebes ontvoerd

Tilburg. — Bij het missiehuis van de missionarissen van het H. Hart te Tilburg is bericht ontvangen van de ontvoering van pater Jos. Jötten, missionaris te Dongal op Celebes. Vermoed wordt, dat pater Jötten, die afkomstig is uit Spaubeek (L.), het slachtoffer is geworden van Mohammedaanse fanatici, leden van de Darul Islam.

Dongala is de uiterste post van het vicariaat Menado en gelegen in Midden-Celebes. Het vicariaat staat onder leiding van Mons. N. Verhoeven, die momenteel in Nederland vertoeft.

Pater Jötten is 34 jaar oud; hij werd in 1947 priester gewijd en in 1949 als missionaris uitgezonden. Zijn werkterrein, dat het grootste is op Celebes, ligt voornamelijk in het Zuiden. Van Rumengkor uit werkt hij onder de groepjes katholieken, die overal in het uitgestrekte gebied wonen.

Kosmische stralen veroorzaken witte haren

Alberquerque. — Artsen van de ruimtevaart zijn thans tot de conclusie gekomen, dat kosmische stralen vermoedelijk voor ruimtevaartgangers niet zo'n groot gevaar opleveren als men aanvankelijk had gevreesd. Niettemin zouden deze stralen iemand witte haren, in de letterlijke zin des woords, kunnen bezorgen. De aardmens wordt tegen het merendeel der kosmische stralen, die van boven komen, beschermd door de mantel van de atmosfeer, die de aarde omgeeft. Men was bang, dat iemand in de luchtruimte, die het zonder dit atmosferische scherm moest doen, door het blootstaan aan kosmische stralen zou worden aangetast door oog-, huid- en zenuwenziekten.

Britse artsen voor raadsels

Twee jongetjes ongevoelig voor pijn en hitte

Londen. — In Engeland leven twee jongens, die nooit pijn hebben. Dick Mains (8 jaar) uit Pembury in Kent mist alle gevoel en Peter Barclay (2 jaar) die in Sunderland woont, is zich alleen bewust van lichte aanrakingen in zijn gezicht, zoals hagel of regen. Vele artsen hebben zich het hoofd gebroken over deze gevallen, maar er schijnt niets aan te doen te zijn. De oorzaak van de zeer zeldzame gesteldheid vormen afwijkingen in zenuwknopen en in het centrale zenuwsteisel. De twee kinderen zijn verder kerngezond en bijzonder intelligent.

De vader van Dick, een weduwnaar, ontdekte het vreemde verschijnsel, toen zijn zoontje zes maanden oud was. Hij vond hem lachend en kraaiend van plezier, terwijl hij met zijn vinger zijn oog vernielde. Een chirurg kon het oog nog maar met de grootste moeite redden. De achtjarige is thans bijzonder vrolijk en opgewekt en trekt zich nog weinig aan van zijn kwaal. Vader Mains gaat er echter zwaar onder gebukt. Hij heeft zijn werk opgegeven om altijd op zijn zoon te kunnen letten. Wanneer Dick een val maakt, merkt hij er pas iets van als hij bloed ziet. Hij voelt zelfs geen electriciteit. Op een kwade dag, enkele jaren geleden, vond zijn vader hem spelend op de keukenvloer met een been tegen de kachel. Er waren lelijke brandwonden, maar Dick had er niets van gemerkt.

De achtjarige heeft er geen idee van, welke van zijn lichaamsdelen zich bewegen — hij moet voortdurend naar zichzelf kijken om te weten naar welke kant zijn benen hem brengen. Onder het eten moet hij zijn hand en zijn vork voortdurend in de gaten houden om te weten, wanneer het voedsel zijn mond bereikt. Natuurlijk moet de vader er voortdurend voor waken, dat het eten niet te heet is. Een gepensionneerde onderwijzer komt thuis lessen geven, omdat de schoolkinderen hem uit nieuwsgierigheid knijpen en schoppen om te zien of hij echt niets voelt. „Ze bedoelen het niet kwaad", zegt de vader, „het is speelse onnadenkendheid".

De moeder van de twee-jarige Peter Barclay verlangt er naar haar zoontje te horen huilen van pijn. Natuurlijk houdt ze veel van hem, maar ze maakt zich dodelijk ongerust over alle gevaarlijke dingen, die het zeer levenslustige kind doet zonder door pijn gewaarschuwd te worden, dat er iets mis is. Zij ontdekte zijn ongevoeligheid pas goed, toen Peter zich bij de eerste looppogingen honderd keer op een dag stootte zonder een spier van zijn gezicht te vertrekken. Mevrouw Barclay is vooral bang voor brandwonden — Peter speelt opgewekt met hete strijkijzers en kachelpoken. En hij is nog te klein om te begrijpen, dat sommige spelletjes kinderen kwaad kunnen doen.

Nederlandse emigranten naar Australie

Canberra. — De Australische minister voor immigratie, Harold Holt, heeft verklaard, dat in 1955 ongeveer 16.000 Nederlandse emigranten worden verwacht. Hij zeide, dat van de 15.650 emigranten, die in de eerste zes maanden van dit jaar Nederland verlieten 6700 naar Australië gingen en 4000 naar Canada. Tot dusver had Canada de meeste Nederlandse emigranten aangetrokken. Hij voegde eraan toe, dat in de tweede helft van dit jaar nog ongeveer 9000 Nederlandse emigranten in Australië worden verwacht.

Eredame in Huisorde van Oranje

(Van een medewerker in Nederland)

Jeannette Geldens

Dit vriendelijke gezicht heeft men meer in de krant gezien. Maar misschien heeft men er niet zo op gelet, omdat het steeds de achtergrond vormde van foto's, waarop prinses Wilhelmina in actie is, en die verschijnen steeds sporadischer sinds koningin Wilhelmina als Koningin-Moeder in teruggetrokkenheid is gaan leven. In die teruggetrokkenheid, die geenszins inactiviteit betekent, zoals iedereen wel weet, behoort mejuffrouw Jeannette Geldens tot het dagelijkse gezelschap van de prinses. 1 Juni 1945, zeer kort dus na de algehele bevrijding van Nederland, is Jeannette Geldens benoemd tot particulier secretaresse van, toen nog koningin Wilhelmina, en dat secretariaatswerk, dat vooral sociaal gericht is, heeft zij na de troonsafstand van Hare Majesteit op dezelfde voet voortgezet.

Voor haar tienjarige toegewijde dienst is zij thans benoemd tot Eredame in de Huisorde van Oranje, een onderscheiding door koningin Wilhelmina in 1905 persoonlijk ingesteld, en kort geleden heeft de Prinses op het Loo persoonlijk, met een hartelijk woord van waardering, haar secretaresse het sieraad opgespeld.

Mejuffrouw Geldens laat ons het ereteken zien, in haar woning boven het secretariaat aan het Noordeinde in Den Haag. De kamer staat vol bloemen en er ligt een stapel telegrammen en brieven met gelukwensen. Van de vele goede vrienden, in den lande, die zij heeft en ook van velen, die zij namens haar hoge opdrachtgeefster heeft geholpen en wat levensvreugde gebracht. Want dat is de essentie van de taak, die haar in de afgelopen jaren nauw aan het hart is gegroeid.

Toen Nederland leed onder de Duitse bezetting en de Landsmoeder in Londen meeleed met de nood van haar onderdanen, die iedere dag steeg, rijpte in haar altijd bezige geest het plan, om na haar terugkeer op persoonlijke wijze aan die nood tegemoet te komen via een bemiddelende „secretaresse". Denkend aan het zwaar geteisterde Zuiden, dat het eerst bevrijd was en dus het eerst voor hulp in aanmerking kwam, zocht de vorstin iemand, die zowel sociaal als beneden de rivieren goed georiënteerd was en, gezien de Zuidelijke sfeer, katholiek moest zijn.

De keus viel op Jeannette Geldens, zelf beneden-Moerdijkse (geboren in Druten), wat men aan haar zachte G. wel hoort, die Zuid-Nederland door en door kent, er talloze relaties heeft, en in Nijmegen jarenlang de functie had bekleed van inspectrice bij de kinderpolitie, waarvoor zij haar opleiding kreeg aan de R.K. School voor Maatschappelijk Werk te Amsterdam, destijds onder leiding van mejuffrouw Haye.

Zonder het te willen had zij de aandacht op zich gevestigd door in April 1943 als vrouwelijke politie-functionaris kordaat te weigeren de opdracht van de „verkeerde" commissaris uit te voeren en een transport zieke joodse vrouwen te begeleiden. Daarmee tekende zij zich als degene, die zij is, uit één stuk, volkomen zichzelf en nimmer bereid zichzelf te verloochenen. Zij werd aangehouden, naar Vught gezonden, maar door vrienden vrijgekocht. „Ik heb later pas gehoord door wie", zegt zij, en de overige bezettingstijd bleef zij — zij het niet inactief — ondergedoken.

Enkele weken na de bevrijding reeds kwam, via een simpel telefoontje, het verzoek, dat een geheel nieuwe wending gaf aan haar leven, en trad zij in dienst bij koningin Wilhelmina als particulier secretaresse, in de nieuw gecreëerde functie, positief bedoeld om diegenen in den lande te helpen, die door de omstandigheden buiten iedere andere sociale bemoeienis vallen. De jaren tot de troonsafstand van koningin Wilhelmina werkte zij er, in uitstekende verstandhouding samen met de heer M. Kohnstamm, voortgekomen uit het studentenverzet, die tot particulier secretaris was benoemd en ook belast met de secretariaatswerkzaamheden. Het sociale deel daarvan echter viel uitsluitend toe aan mejuffrouw Geldens.

Uitermate geschikt was zij voor dit werk, dat zijn eigen vorm nog moest vinden door haar aangeboren gemak in de omgang en haar uitstekende ervaring, samengaand met het onweerstaanbare van haar hartelijke persoonlijkheid.

Regelmatig pleegt zij op het Loo overleg met de Prinses over de verzoeken, die binnenkomen, gevallen soms van eenzaamheid, van wanhoop, van uiterste nood, waarmee de betrokkene zich vol vertrouwen wendt tot degene, die men blijft zien als de Moeder des Lands. Een bevredigende oplossing wordt dan gezocht en via de bemiddeling van mejuffrouw Geldens geeft prinses Wilhelmina uiting aan haar deelnemende zorg. Toen Nederland in Mei j.l. zijn tien jaar bevrijding vierde, dacht de Landsmoeder aan de circa zevenduizend verzorgden van de Stichting 40—45. Zij liet aan ieder de rede, uitgesproken door koningin Juliana te Wageningen, sturen, vergezeld door een brief. Niet alleen het zenden van die brieven, maar ook het lezen van die binnengestroomde antwoorden is het werk van de secretaresse.

Vanzelfsprekend horen tot haar taak ook vele representatieve plichten en het begeleiden van de Prinses bij haar bezoeken en werkbezoeken, zoals tijdens de watersnood. Zij vergezelde de Prinses ook meermalen naar Noorwegen. Oplettende journaalbeschouwers hebben op de film in de loop der jaren de secretaresse dan ook verschillende malen in de aanwezigheid van prinses Wilhelmina kunnen zien.

„Particulier secretaresse", een veelzijdige en gevarieerde taak, die voortdurend deelnemende en ordenende belangstelling vraagt in de dingen, die het persoonlijk leven van een ander maken. Iemand, die de verkwikkende gaven heeft meegekregen ook zo vanzelfsprekend en in alle eenvoud te „payer de sa personne", moet in de nu tien jaar beklede functie wel de juiste persoon op de juiste plaats zijn.

De ontwikkeling van het katholicisme in de V.S.

Amerikanisering van de godsdienst

(Van onze Haagse correspondent)

Het jongste nummer van „Sociaal Kompas", het tijdschrift van het Katholiek Sociaal-Kerkelijk Instituut, bevat een interessante studie van Fr. Houtart Pr. over de ontwikkeling van het katholicisme in de Verenigde Staten, waarbij met name de vraag onder ogen wordt gezien wat er geworden is van de katholieken bij het Amerikaanse urbanisatieproces.

De Ierse immigranten, die zich in het midden van de vorige eeuw in de Verenigde Staten vestigden, hebben destijds, mede omdat er uit hun kringen veel priesterroepingen voortkwamen, sterk hun stempel gedrukt op het katholicisme in Amerika. In de hiërarchie schiep het domineren van de Ieren moeilijkheden met de Duitsers die omstreeks dezelfde tijd in groten getale naar de V.S. kwamen. De Poolse immigratie is van recenter datum, maar zij bereikte in een aantal steden een grote omvang. Vervolgens zijn ter beoordeling van het rijkgeschakeerde beeld van het katholicisme in de V.S. van belang de rond vijf millioen Italiaanse immigranten, die zich tussen 1820 en 1940 in Amerika gevestigd hebben. Op het ogenblik heeft men voor wat de immigratie van katholieken betreft vooral te maken met de Mexicanen en Portoricanen.

Volgens een statistiek van 1952 tellen de Verenigde Staten ruim 30,4 millioen katholieken, d.i. ruim 19 % van de bevolking. Het aantal katholiek gedoopten is echter stellig veel groter en wanneer alle immigranten katholiek gebleven waren en hun kinderen in het Geloof hadden opgevoed, zou het beeld nog geheel anders zijn.

Het katholicisme in de Verenigde Staten heeft zich lange tijd gekenmerkt door de opdeling in verschillende nationale groepen. Binnen deze vrij gesloten groeperingen heerste een religieuze en sociale contrôle. In deze situatie is echter allengs door verschillende oorzaken beweging gekomen. De met weinig middelen begonnen immigranten woonden in de industriewijken; bij de verbetering van positie trekt men weg naar de voorsteden. Deze verplaatsing is een onderdeel van een heel assimilatieproces, dat bij de tweede of derde generatie leidt tot verbreking van het nationale isolement.

Materiële expansie

De stijging van haar gelovigen op de sociaal-economische ladder biedt de Kerk mogelijkheden tot een grote materiële expansie. Daar staat tegenover, dat de noodzaak om, met het oog op zekere traditionele anti-katholieke vooroordelen, het katholieke geloof als een goed-Amerikaanse aangelegenheid aanvaard te krijgen, de katholieken brengt tot een te ver gaande amerikanisering van de godsdienst. Dit komt neer op het in het leven roepen van indrukwekkende instellingen, maar tevens op een verlies aan onzichtbare waarden, waar men zich niet van bewust is.

De studie in „Sociaal Kompas" constateert, dat in de grote Amerikaanse steden de structuur van de Kerk ten achter is gebleven bij de sociologische ontwikkeling. Illustratief is de situatie in Chicago, waar de geïmmigreerde katholieken in de steden woont, waar aantal nationale parochies, opgericht ten behoeve van de eerste generatie immigranten, vrijwel ongewijzigd blijft. Dit leidt tot allerlei moeilijkheden in de zielzorg. De parochie-indeling naar nationaliteiten gaat de geografische indeling overlappen. Vele nationale parochies pogen zelfs op kunstmatige wijze „hun" parochianen, die verhuizen, aan zich te binden.

Over de bekeringen zegt het artikel van Houtart, dat ze hoofdzakelijk beperkt blijven tot enkele wijken, tot niet-katholieken, die met katholieken trouwen en tot enige streken in de zuidelijke staten. Het aantal bekeringen weegt zeker niet op tegen de omvang van de geloofsafval.

De urbanisatie

Het probleem van de toekomst is, dat men enerzijds te maken heeft met het feit, dat 80 % van de Amerikaanse katholieken in de steden woont, waar de geboortecijfers laag zijn, terwijl er van de andere kant practisch geen katholieken meer immigreren. De immigrerende Mexicanen en Portoricanen betekenen kwantitatief en kwalitatief een vrij zwakke aanwinst voor de Kerk in Amerika. Op dit moment laten de gevolgen van de urbanisatie zich eerst recht gelden. De Kerk in de V.S. is evenwel beter uitgerust om dit probleem het hoofd te bieden dan zulks het geval was toen men hiermee in Europa te maken kreeg.

„Sociaal Kompas" concludeert, dat de aanpassing van de nationale parochies aan de nieuwe situatie om een samenvattend plan vraagt. Op het platteland ligt nog een groot werkterrein braak; vele Amerikanen leven hier practisch in het heidendom.

Twintig slachtoffers bij schipbreuk van barkas

Brehat. — Ter hoogte van het onder de kust van Bretagne gelegen eiland Brehat is een motorbarkas, dat naar schatting zestig passagiers aan boord had, op een rots gestoten en gezonken. Het gebeurde [illegible]dag. Om middernacht waren reeds twintig lijken geborgen. De autoriteiten vrezen dat het dodencijfer misschien nog hoger zal komen. Ongeveer veertig passagiers zijn gered.

De verongelukte boot, de „Chaise de Renan" was dicht bij de kust gebleven omdat het nogal mistig was. Nadat de rots geraakt was, zonk de boot onmiddellijk. De verongelukte boot was in dienst van de Vedettes Bleues maatschappij te Brehat. Een woordvoerder te, zo niet alle passagiers Fransen waren. Het was het ergste ongeluk van het weekeinde van het hoogfeest van Maria Hemelvaart in Frankrijk. Tot gisteravond hadden minstens zes en dertig personen bij auto-ongelukken het leven verloren en was er een Fransman verdronken, het ongeluk met de motorbarkas niet meegerekend.

Slavenhandel in Fr. West Afrika

Parijs. — Emmanuel la Graviere, lid van de assemblee der Franse Unie, verklaarde, dat honderden kleurlingen uit Frans West-Afrika, die de pelgrimsreis naar Mekka maken, in Saoedi-Arabië en Jemen als slaaf verkocht worden. In een vraaggesprek met het Franse blad „Le Monde" heeft hij verteld, dat in Frans West-Afrika een ware handel in slaven bestaat.

Hij was onlangs teruggekeerd van een onderzoek ter plaatse en had een rapport ingediend bij de raad van de Franse Unie, die als advies-college optreedt in zaken, die de Franse overzeese gebieden betreffen.

Volgens La Graviere wordt de slavenhandel in Frans West-Afrika gedreven door een groep kooplieden, die zogenaamde pelgrimstochten naar Mekka organiseren.

POLDERGESCHIEDENIS

„Van bruisend water tot ruisend graan". Uitgeverij H. D. Tjeenk Willink & Zoon N.V. Haarlem.

De stichting „Eeuwfeest Haarlemmermeer" heeft naast feestelijkheden ook voor een gedenkboek gezorgd ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de polder.

Men kan er over twisten of de boeiende geschiedenis van de Haarlemmermeerpolder niet beter door één auteur ware geschreven, dan fragmentarisch door experts, zoals thans is geschied. Het resultaat doet aan alle partijen recht zonder dat men van een droge opsomming kan spreken. De problemen van de polder in de begintijd en vooral het werk van de grote pionier mr. J. P. Amersfoordt, een figuur wiens allure nog steeds niet volledig wordt beseft, worden uitvoerig beschreven. Schiphol en Fokker, de „nieuwe bewoners" van de polder, komen eveneens aan het woord. Het gedenkboek is een waardevolle bijdrage voor de geschiedenis van de Haarlemmermeer en vormt bovendien in vele hoofdstukken interessante lectuur voor de niet-polderbewoner. Goede foto's verhogen de waarde van deze publicatie.

MARKEN

„Marken", dr. P. J. Kostelijk en B. de Kock. Uitgeverij de Bezige Bij, Amsterdam.

Over het beroemde eiland in de Zuiderzee is reeds veel geschreven ten bate van de buitenlandse toeristen. Dit boek geeft belangstellenden eindelijk een beter inzicht in de gemeenschap van dit Nederlandse eiland, die gedoemd is mettertijd te verdwijnen. Naast een uitstekende inleiding telt het boek vele foto's van het eiland, de intérieurs en de klederdracht. Hoewel de na-oorlogse generatie critisch geworden is jegens folklore stemt het toch tot weemoed, dat er voor deze rijke volkskunst geen toekomst meer is weggelegd. Het boek wordt er des te waardevoller door.

BOUWSTIJLEN

„Stijlen in de bouwkunst.", J. J. Vriend, N.V. Uitgevers Mij. Kosmos, Amsterdam.

De derde druk bewijst dat de belangstelling voor stijlen nog niet is uitgestorven. Geminderd is ze zeker na de liquidatie van de stijlimitatie in de moderne bouwkunst. Er schuilt een groot gevaar in het analyseren en doceren van stijlkenmerken zonder meer. Wat baat het te weten wat een metoop of architraaf is als men de Grieken verder niet kent. Als beknopt vademecum van de meest opvallende kenmerken en benamingen van hetgeen de officiële kunsthistorie als stijlen erkent, kan dit boekje zijn nut hebben. Wij blijven wat huiverig voor deze weetjes.

AMSTERDAM

„Amsterdam op z'n mooist", mr. P. J. Mijksenaar. Uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam.

Elke lente brengt weer een paar boekjes over de schoonheid van Amsterdam op de markt. Er schijnt een goede markt voor deze producten te bestaan. Mr. P. J. Mijksenaar, de vlotte pers-chef van Amsterdam, heeft er nu een geschreven, dat de kenners niet in extase brengt, maar dat om zijn gemoedelijke toon en zijn vele weetjes de belangstellende toerist zeker van nut kan zijn. De foto's van Ad Windig zijn van hetzelfde kaliber als de tekst.

De geschiedenis van Curacao in oude boeken

Franse Gouverneur landde in baai van St. Barbara doch kon Fort A'dam niet innemen

I.

Onze Openbare Leeszal en Bibliotheek is sedert kort verrijkt met een kostbaar oud werk, afkomstig van een Jezuitenklooster te Rotterdam. Een daarin voorkomend stempel luidt n.l.: Bibl. Res. Rott. I.H.S. ad S. Ignati. De titel van het boek is volledig: Histoire de l'Isle Espagnole ou de S. Domingue, par le P. Pierre Francois Xavier de Charlevoix, de la Compagnie de Jesus, Paris MDCCXXX. Avec approbation du Roi. Het tweede deel is van een jaar later, 1731.

In het eerste deel komt de naam Curaçao enkele malen voor in de tegenwoordige spelling, maar ook met de Franse benaming Coraçol. Père Labat spelde „Corossol". De Fransen zijn namelijk lang in de mening geweest, dat de naam van ons eiland ontleend was aan de corossol, de sorsaka of zuurzak. En die heet in het Frans corossol.

In deel II leest men de geschiedenis van de overval van De Baas en zijn overhaaste vlucht wel een beetje anders, dan we bij Nederlandse geschiedschrijvers gewend zijn (blz. 98 en 99). De Baas, Gouverneur Generaal van de Franse Antillen, had zich laten vertellen dat er op het voornaamste fort van Curaçao (Fort Amsterdam) niet meer dan tachtig verdedigers waren. Curaçao was wel een rots van slechts enkele mijlen omtrek, maar het had een bijzonder goede haven op slechts drie mijlen afstand van de kust van Venezuela (Men rekende vroeger blijkbaar met andere mijlen dan wij tegenwoordig) en het was uitstekend gelegen voor een drukke handel met de Spanjaarden. Daarom liet De Baas aan Minister Colbert weten, dat als de koning hem wilde toestaan het te veroveren, hij Curaçao tot een onneembare sterkte zou maken.

Met enkele vers uit Frankrijk aangekomen oorlogsschepen van de Koning trok De Baas in 1673 naar Curaçao. Te Sainte Croix zouden zich nog twee schepen met Franse flibustiers bij hem aansluiten. Bij zijn aankomst op St. Croix vond hij er echter maar een. Hij wachtte nog vijf dagen maar het tweede schip daagde niet op. De 8ste Maart zeilde hij weg naar Curaçao, waar hij de 14de aankwam. De Baas vleide zich met de hoop, dat de verovering van Curaçao van hem niet veel meer moeite zou vergen dan de zeereis daarheen. Verschillende bewoners van St. Croix, die enkele maanden gevangen hadden gezeten op Curaçao, verzekerden hem dat het garnizoen aldaar zo ongeveer tot nul gereduceerd was. Bij volle daglicht zette hij zijn troepen aan land in de baai van Sint Barbara, op drie mijlen van de haven. De 25 a 30 ruiters, die daar waren en de Fransen zagen met zo'n grote overmacht, maakten dat ze weg kwamen. Op de 15e Maart sloegen ze een groot kamp op in het gezicht van de stad. De landingstroepen stonden onder bevel van Ridder de St. Laurent, Gouverneur van St. Kitts. Ze legerden dus waarschijnlijk op de berg Altena. De volgende dag wandelden de Franse bevelhebbers de berg van Scharlo op en zagen tot hun schrik zes of zeven flinke schepen in de haven liggen. Bovendien bemerkten ze, dat het fort in veel beter conditie verkeerde, dan ze verwacht hadden. De Baas sommeerde de Gouverneur van Curaçao om zich over te geven, maar na met de raadslieden van de Curaçaose Gouverneur Jan Doncker geconfereerd te hebben, gaf hij order tot de terugtocht. Noch hij, noch St. Laurent schreven dit verloop naar Minister Colbert, maar zij vergenoegden zich met de mededeling, dat men hen bedrogen had in het rapport over Curaçao en dat ze het daarom voorzichtiger hadden geoordeeld niet over te gaan tot een onderneming, waarvoor hun krachten niet toereikend waren. De Franse auteur insinueert hier, dat De Baas zich zou hebben laten omkopen door de Gouverneur van Curaçao, maar de schrijver schijnt hier zelf niet aan te geloven.

In werkelijkheid was De Baas een lafaard en als er sprake is van omkoperij, dan is **hij** degene die de Gouverneur van Curaçao had omgekocht om hem zonder slag of stoot binnen te laten in het fort. Deze Gouverneur was Dirk Otterinck, die echter de gelukkige inval kreeg om juist enkele weken voor de overval van De Baas te sterven en opgevolgd te worden door de flinke en betrouwbare Jan Doncker. Vandaar dat alles voor De Baas verkeerd uitkwam op Curaçao. De verhalen die de Baas later zelf verspreidde, waren pure fantasie om zich schoon te praten.

(Slot volgt.)

M.D. Latour O.P.

Emmastad

Telegram Afdeling:

Van 07.00 — 23.30 kantoor tel. 2307
Van 23.30 — 07.00 B. J. Lubbers tel. 2309

Personeel Afdeling:

Vanaf heden 12.00 t.m. Z[illegible] 27 Aug. 12.00 A. J. v.d. Bos St. Michiel 20. J. D. tel. 4384

Bij geen gehoor nadere inlichtingen tel. 2400

Materialen Afdeling:
C. P. Riegman tel. 4550

C.S.M.

Rederij:
D. Gelderblom tel. 2486

Scheepsagentschap:

Van 07.30 — 12.00 en van 13.00 — 18.00 kantoor tel. 2458 2551
van 19.00 — 23.00 en van 08.00 — 08.00 W. Punt tel. 2269

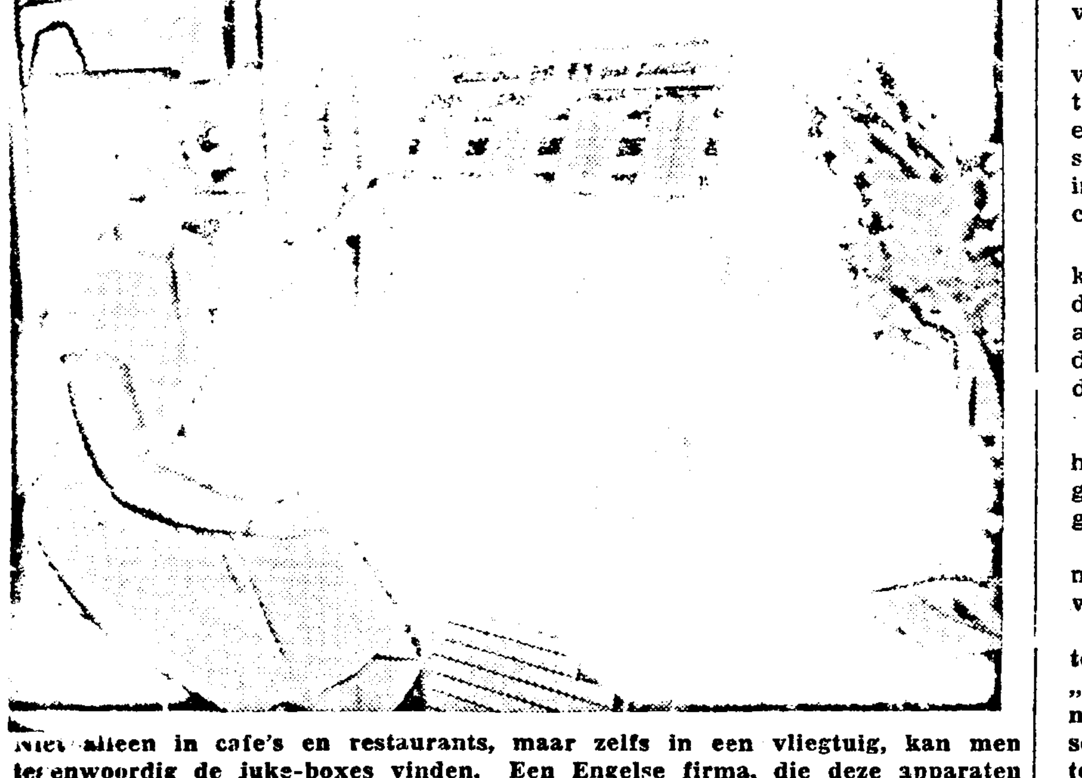
Dok Afdeling:

Van 16.30 — 1.00 tel. 2276;
Van 1.00 — 07.30 J. Mareussen tel. [illegible] 2245

THEATER ASIENTO.

„Rear Window".

Toegang boven 18 jaar

Niet alleen in cafe's en restaurants, maar zelfs in een vliegtuig, kan men tegenwoordig de juke-boxes vinden. Een Engelse firma, die deze apparaten vervaardigt, heeft een vliegtuig ingericht als show-room voor zijn apparaten. Voor het eerst in de luchtvaart geschiedenis zal een vliegende showroom een reis om de wereld maken.

TOM POES en de waarzegger

2315 — Heer Bommel keek naar Wammes Waggel en hief in wanhoop zijn handen omhoog.

„Ook dat nog!" steunde hij. „Ik heb geen tijd voor je, Waggel. Zie je niet, dat we bezig zijn?"

„Nee", zei Wammes, „dat zie ik niet. Wat doen jullie? Mag ik meedoen?", We zijn bezig deze waarzegger onschadelijk te maken", zegde Tom Poes uit.

„Is dat een waarzegger?" vroeg Wammes nieuwsgierig. „Wat enig! Laat hem eens iets vertellen! Ik ben dol op waarzeggen"!

„Oho!" riep het witte ventje. „Ik ben geen toekomstvoorspeller! Ik zeg de waarheid! En Bommel bedoelt, dat je op moet hoepelen!"

„Maar ik heb toch geen hoepel?", riep Wammes Waggel uit. „Wat mal!"

Het waarzeggertje keek hem bevreemd aan en er verscheen een ongerust trekje op zijn klein gelaat. „Zeg eens", sprak hij ernstig, „wat ben jij er voor eentje? Ik heb nog nooit iemand ontmoet, die zo dom is als jij. Jij hebt nog nooit iets begrepen, is het wel?"

„O, jawel hoor", zei Wammes, „ik begrijpt reuze veel! Als het maar duidelijk uitgelegd wordt. Maar iedereen praat altijd zo vlug en daarom is het soms wel moeilijk."

„Je bent een gans!" riep het witte mannetje schel. „Je hebt geen manieren geleerd. Je komt hier zo maar binnen lopen uit nieuwsgierigheid. Je merkt niet eens, dat je niet welkom bent!"

„Grutjes!" riep Wammes Waggel, „wat knap! Dat is allemaal waar! Hoe wist je dat zo maar uit je blote hoofd Reuze knap, hè, Tom Poes? Wat een enig mannetje!"

Heer Bommel maakte een onbeheerste beweging, maar Tom Poes held hem vast. „Kijk eens hoe de waarzegger krimpt", fluisterde

Opvoering van Shaw's „Don Juan in Hell" interessant experiment

Opvoering door vier personen zonder décor of costumering

Willemstad. — In het kader van de Boekenweek en in samenwerking met het Cultureel Centrum Curaçao zal op Donderdagavond, 25 Augustus a.s. zoals bekend in het Roxy een opvoering worden gegeven van Shaw's „Don Juan in Hell". Deze avond zal een voor Curaçao geheel nieuw karakter dragen. „Don Juan in Hell" wordt namelijk gebracht op dezelfde wijze als indertijd geschiedde door „The First Drama Quartette" bestaande uit de actrice Agnes Moorehead en de acteurs Charles Laugton, Charls Boyer en Cedric Hardwicke en wel zonder enig décor of costumering, zuiver door middel van stem, gebaar en gezichtsexpressie.

Voorwaar geen gemakkelijke experiment — zeer zeker niet wanneer men in aanmerking neemt dat de hierboven genoemde actrice en acteurs nu niet bepaald tot de „eersten de besten" behoren — maar wel een dat er op is gericht het Curaçaose boekenlezende — en theaterminnende publiek te confronteren met een geheel andere vorm van toneelkunst.

Naar aanleiding van de opvoering van „Don Juan in Hell" door „The First Drama Quartette" schreef Jacques Barzun:

„Toen Shaw nog leefde was het vrijwel onmogelijk het middelste gedeelte van „Mann and Superman" te horen te krijgen. Bij reprises van dit toneelstuk liet men bedoeid gedeelte vervallen, deels omdat men bezoekers uit de voorsteden in staat wilde stellen „de laatste trein te halen", deels ook omdat men eigenlijk ergens de mening was toegedaan dat dit middenstuk, hoe briljant ook, toch geen „echt" toneel was. Het gebruik van het woord „briljant" moest dan dienen om bij de vertolkers elk gevoel van schuld om dit doen vervallen, weg te nemen.

Nauwelijks was Shaw overleden of verscnillende van zijn werken brachten eens temeer het toneel tot leven en onder deze reprises had een oorspronkelijke vertolking van „Don Juan in Hell" een verbazingwekkend succes.

Zoals de meesten der lezers wel bekend zal zijn, betrof het hier het middengedeelte van „Man and Superman" alléén, ten tonele gebracht zonder enig décor, costuum of welke requisieten dan ook.

Aldus hield „Don Juan in Hell" echter honderden toneelbezoekers van alle mogelijke rangen en standen in een ban gevangen.

Indien „Don Juan" dus niet was wat men „toneel" pleegt te noemen, wat was het dan wel?

Men kan natuurlijk de mening zijn toegedaan, dat het muziek was. Shaw's „Man and Superman" vond zijn origine in een lang-overwogen plan van de schrijver het Don Juan-thema daar op te nemen, waar Mozart het had afgebroken en de droom over de hel, ingeleid door muzikale aanhalingen uit „Don Giovanni" voert dan ook vier hoofdrolspelers uit de opera ten tonele n.l. Don Juan, Dona Ana en het standbeeld van haar vader, de commandant, terwijl de Duivel in deze tragi-comedie optreedt als vertegenwoordiger van de onderwereld.

Fuga

Shaw componeerde, met behulp van woorden en ideeën, een kwartet of zo men wil, een fuga voor vier stemmen. Het zou te ver gaan te beweren dat het stuk opzettelijk in muzikale vorm werd geschreven maar zonder enige twijfel is het oratorisch (reden waarom het zo gemakkelijk de aandacht geboeid hout) en muzikale nuances zijn verwerkt in het gelijkte oratorische schema van inleiding, verklaring, ontwikkeling en recapitulatie.

Het resultaat is dat men, terwijl men luistert naar Shaw's sonate-in-woorden, geen bezwaar heeft, zoals bij lezen het geval is, tegen herhalingen, maar deze herhalingen integendeel als „gewenst" begroet.

Het lot

En hoewel er het een en ander is geschrapt uit de opvoering, zoals die tegenwoordig wordt gebracht, de vorm van de vocale vertolking doet aangenaam aan, geeft een bijna lichamelijke satisfactie, nog afgezien van de voldoening, die men beleeft aan de scherpzinnigheden, welsprekendheid en levendige philosophie in dit stuk.

Dit laatste element zou men natuurlijk als de voornaamste oorzaak van het succes van „Don Juan" kunnen beschouwen. Heden ten dage wordt de gehele beschaafde wereld beziggehouden door de problemen, die Shaw reeds vijftig jaar geleden opwierp.

De gebeurtenissen hebben geleerd dat het lot van ieder mens en de toekomst van het mensenras in voortdurend gevaar is. Wat kunnen wij daaraan doen? „Don Juan in Hell" houdt zich met dit probleem bezig door een vrouw, haar vader en haar minnaar ruzie te laten maken en zichzelf vrij te laten pleiten, wanneer het avontuur van hun leven voorbij is.

De Duivel speelt daarbij de rol van het Griekse koor of de publieke opinie maar in Shaw's versie is hij geen conventionele toneelfiguur; integendeel, hij spuit alle vooruitstrevende, liberale ideeën.

Dona Ana is wél conventioneel, oprecht conventioneel, terwijl haar vader huichelachtig conventioneel doet. Wat Don Juan betreft, wij horen hem een scherp denker noemen.

Shaw voert aldus vier verschillende levensopvattingen ten tonele, beginnend met die van de vrouw en eindigend met die van de filosoof. De zaak van de vrouw is het kinderen voort te brengen, d.i. de Levenskracht gestalte te geven; zijn doel in het leven is ideeën voort te brengen, d.i. de Levenskracht zin en richting te geven.

Op deze wijze confronteert Shaw ons eens temeer met het oudste probleem van wetenschap en religie: Wat is het doel van het leven?

Maar dit is niet het enige thema, dat „Don Juan in Hell" behandelt. Er is een tweede, afwijkend van het eerste: Wat is geluk? Hoe gespannen Shaw ook wacht op de komst van de Supermens, hij vergeet niet dat hij heeft te maken met in de huidige wereld levende individuen, welke recht menen te hebben op het Heelal. Hij voert ons Dona Ana ten tonele, die „een wissel op de toekomst" heeft getrokken door zich in een bepaald opzicht te beheersen en ontzet is, dat zij toch in de hel is terecht gekomen. Maar zij kan uit de hel ontsnappen.

Want Shaw is de mening toegedaan dat het Leven niet aan „iets" voorafgaat tenzij misschien aan een beter leven voor onze afstammelingen. Hemel en Hel maken wij op aarde door en de keuze waar men wil zijn is aan de mens. De zaligen zijn diegenen die prestaties boven illusies stellen en de waarheid boven genietingen. De verdoemden volgen het pad van de minste weerstand, zij weigeren te denken en omgeven zichzelf met prettige dingen.

Geloofsbelijdenis

Wanneer men weet dat Shaw „Man and Superman" voor het eerst in 1903 publiceerde en wel op zijn eigen kosten, is men geneigd de „geloofsbelijdenis" van Don Juan als maatgevend voor al zijn later werk aan te nemen. Deze geloofsbelijdenis komt voor midden in een stuk, dat hij op 47-jarige leeftijd schreef, toen hij precies nóg 47 jaar te leven had, en diezelfde belijdenis vindt men terug in het „leitmotiv" van „Back to Methusaleh" „Heartbreak House" en „On the Rocks".

„Don Juan" schreef Shaw toen hij reeds op middelbare leeftijd was maar de hele opvatting van dit stuk is reeds aanwezig in een verhaal, geheten „Don Giovanni explains", dat het licht zag in 1887 toen Shaw 32 jaar oud was.

Dit verhaal wordt, in de eerste persoon, verteld door een jonge, knappe vrouw, die, voordat het verhaal uit is, zich gedraagt zoals de heldin uit „Man and Superman" en de Don een liefdesverklaring doet; maar het meest treffend is Shaw's beschrijving van de hel: „Ik kwam tot de ontdekking dat de samenleving daar voornamelijk bestond uit vulgaire, hysterische, brute, lafhartige mensen, die nergens voor deugden, allemaal vol goede bedoelingen maar die intussen de reputatie van de hel hoog hielden door zichzelf en anderen zo ongelukkig mogelijk te maken". De Vorst der Duisternis zo voegt hij eraan toe, is geen heer en de Hel is een onsmakelijke, vrijgevochten bende. Don Giovanni verkiest de Hemel.

Toevalligerwijs(?) was 1887 ook het jaar waarin Shaw de werken van Samuel Butler herzag en zich achter deze schaarde in het geschilpunt met dié Darwinisten die van de veronderstelling uitgaan dat evolutie doelloos en zonder uitzicht is.

Het belangwekkendste werk

Naar aanleiding van dit wetenschappelijk dispuut en met een geëmancipeerde kijk op de vrouw creëerde Shaw het belangwekkendste morele werk tot op heden in onze eeuw geschreven. Met hoeft het niet met alles eens te zijn, wat hij zegt maar men wordt ongetwijfeld getroffen door Shaw's visie op de kwestie. En om dit te bereiken moest de schrijver philosophie en ethische passie samensmelten tot een kunstwerk — hetgeen ons nogmaals de vraag doet stellen of „Don Juan in Hell" werkelijk is wat men onder „Toneel" verstaat. Wij weten dat het stuk bij het publiek succes heeft. Maar het is daarom werkelijk toneel omdat het een essentiele kwestie behandelt. Don Juan noemt en veroordeelt een reeks bedriegerijen, die als een uitdaging zijn aan elk weldenkend wezen. Zoals in de aankondiging van „Don Juan in Hell" wordt gezegd: hij richt zich tot U! Bent U werkelijk zedelijk of alleen maar conventioneel? Kunstzinnig of slechts een levensgenieter? Welvarend of enkel maar rijk? Moedig of uitsluitend twistziek? Intelligent of slechts bevooroordeeld? Voelt U werkelijk sociaal of bezit U enkel een kuddegeest? Bent U in waarheid deugdzaam of slechts laf?

Toch zou het niet juist zijn slechts wat Don Juan zegt als waarheid aan te nemen. Want ook de opinie van de Duivel, het gevoelen van Dona Ana en de opvattingen van de Kommandant bevatten één zekere wijsheid. Hoewel niet alles waar is, wat zij beweren, er schuilt in ieder geval een kern van waarheid in — hetgeen de essence van natuurgetrouwheid en dientengevolge van dat wat een toneelstuk wil brengen, is.

Het verschil tussen Shaw en de eerste de beste toneelschrijver is, dat Shaw minstens één vertolker weldoordachte dingen laat zeggen, hetgeen het voor de andere spelers vrijwel onmogelijk maakt zich eraf te maken met phrases.

De toneelbezoekers worden er ook door meegesleept en het is heel goed mogelijk dat zij, evenals de criticus, die „Man and Superman" een halve eeuw geleden kraakte, niets in dit stuk vinden dan „de bedoeling om te kwetsen, te irriteren en de gemoederen in oproer te brengen".

Nochtans is het waar, dat Shaw 50 jaar geleden over zichzelf zei: „Ik bezit eergevoel en menselijkheid, spitsvondigheid en bekwaamheid en het bereiken van een hoger levensplan is mijn doel".

Greep uit de Ether

CUROM

17.00 Voor de kinderen
17.15 Apéritief
17.30 Gramophoonplaten
17.45 Cumpleaños Feliz
18.15 Boletin di Noticia
18.30 Nieuws
18.40 Nederlands commentaar
18.45 After dinner
19.00 Kinderprogramma
19.10 Zuid-Amerikaanse muziek
19.30 Wat de handel biedt
20.30 Muziek voor U
2045 Bonte-avond.
22.15 Nieuws en Sluiting.

AVROS.

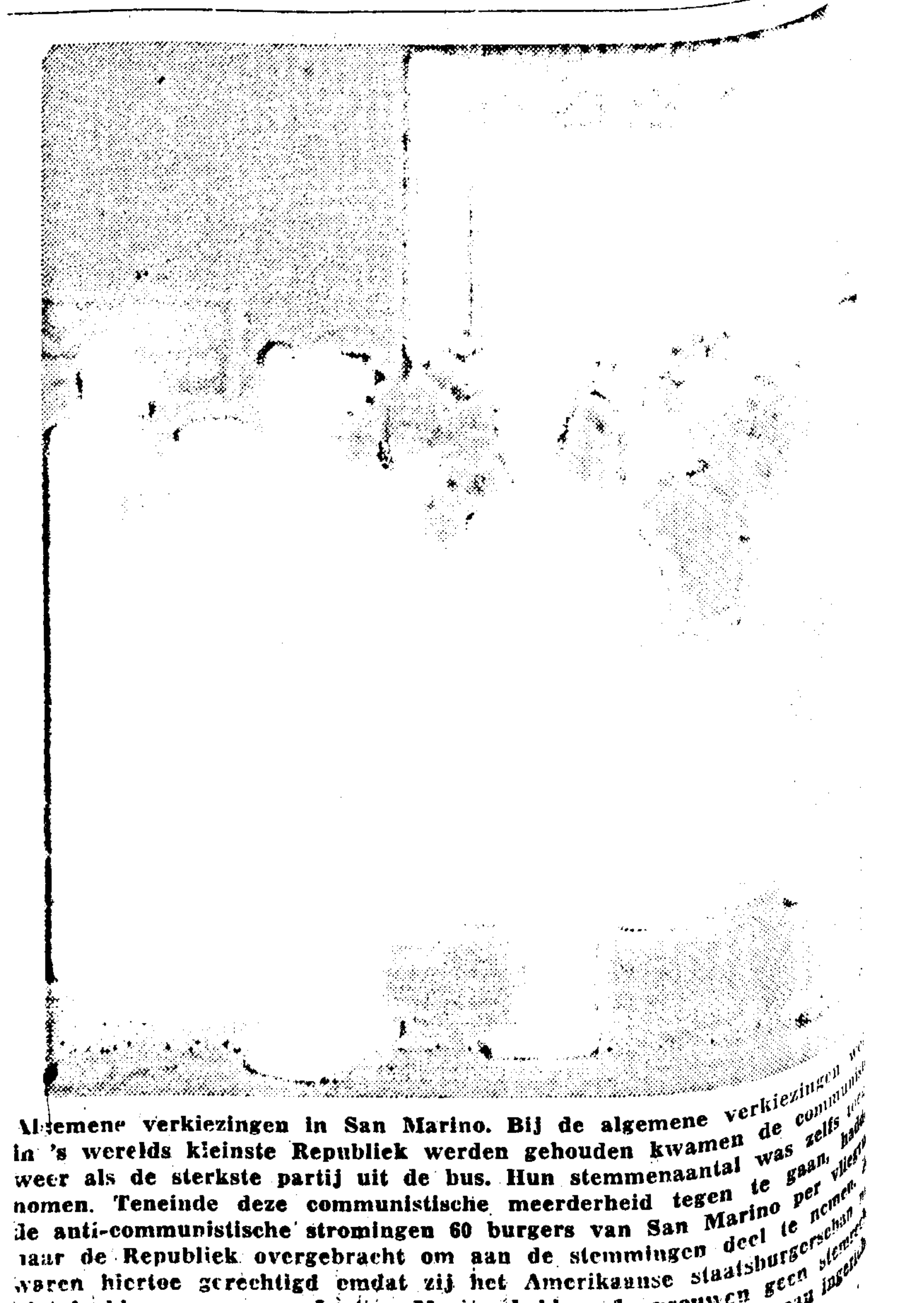
17.00 Linda's Eertse Liefde
17.45 Populaire melodieën
18.00 Dienst Welzijnszorg.
18.30 Voor de jarigen
18.45 Nieuws
19.00 Landbouwpraatje
19.10 Kawina-band
19.45 V. & V.
20.00 Advertenties
20.45 Weens Symphonie Orkest
20.55 Nieuws en sluiting.

P.C.J.

18.37 Roulette
19.02 Nieuws.
19.17 Muziek
19.32 Wie stuurt onze reporter op
19.37 Ned. solisten.
19.53 In de weegschaal
20.05 Intermezzo.
20.13 Persoverzicht
20.20 Voor de West
20.51 Nieuws
20.55 Avondgebed
20.58 Sluiting.

Inentingscampagne in Venezuela gestart

Caracas. — Er is in Venezuela door het ministerie van gezondheid en welvaart een inentingscampagne begonnen tegen de melaatsheid, aldus door de minister van gezondheid en welvaart, dr. P. A. Gutierrez Alfaro medegedeeld. De totale uitroeiing van die vreselijke ziekte zal 15 tot 20 jaar duren. Er wordt op het ogenblik bij Caracas een „Sanatorio Antileproso" gebouwd. Het zal een capaciteit hebben van 1200 bedden en zal tegen het eind van dit jaar klaar zijn.

Algemene verkiezingen in San Marino. Bij de algemene verkiezingen welke in 's werelds kleinste Republiek werden gehouden kwamen de communisten weer als de sterkste partij uit de bus. Hun stemmenaantal was zelfs toegenomen. Teneinde deze communistische meerderheid tegen te gaan, hadden de anti-communistische stromingen 60 burgers van San Marino per vliegtuig naar de Republiek overgebracht om aan de stemmingen deel te nemen. Zij waren hiertoe gerechtigd omdat zij het Amerikaanse staatsburgerschap niet hadden verworven. In San Marino hebben de vrouwen geen stemrecht. Gewapende politiemannen houden de wacht voor het tot stembureau ingerichte Titano Theatre, in San Marino.

De man zonder hart

door

JEAN BROCARD

24

Huiverend in de koude nachtlucht deed Lunel voor de derde maal zijn verhaal; nu aan de drie politie-mannen. De oudste van hen merkte op dat Lunel het koud kreeg. „Kom monsieur, we zullen met U meegaan naar binnen, want al is die kerel nu verdwenen, U vindt het misschien toch wel prettig, nog even wat gezelschap te hebben. Hier buiten is het veel te koud voor U".

De daad bij het woord voegend stapte hij op de voordeur af, gevolgd door Lunel en de beide andere politiemannen. De buurman wandelde terug naar zijn woning om zijn huisgenoten gerust te stellen.

Nu voorafgegaan door Lunel, liepen de mannen naar de kleine keuken van Lunel's huis, want deze wilde eerst voor een kop koffie zorgen.

Ze hadden juist de keukendeur achter zich gesloten toen ze hevig verschrikt opkeken Een der politiemannen begon te vloeken. Lunel drukte de handen tegen de oren, want in de gang, slechts enkele meters van hen verwijderd, klonk wederom het lachen van de Man Zonder Hart!

„Verschrikkelijk," kreunde Lunel meer dan hij sprak. „Begin ik dan werkelijk krankzinnig te worden, dat ik overal dat lachen van dat monster moet horen?"

Zonder aanstalten te maken de gang op te gaan, bleven de politiemannen bleek van schrik staan luisteren. Even werd het lachen nog luider maar dan verwijderde het zich en met een geweldige klap sloeg de buitendeur dicht. De Man Zonder Hart had nu werkelijk het huis verlaten.

Door de slag waarmee de voordeur dichtviel schenen de politiemannen hun bezinning terug te krijgen. Onder aanvoering van de oudste van hen renden ze de gang op naar de voordeur toe, hun wapens in aanslag. Van de voordeur drongen nijdige verwensingen tot Lunel door, toen de mannen bemerkten dat de moordenaar de deur zo hard had dichtgetrokken, dat hij onwrikbaar zat vastgeklemd.

Even aarzelden ze, dan gaf de oudste het bevel: „Naar het raam, idioten." En meteen rende hij al naar de woonkamer, waar inderdaad een tweetal ramen op de tuin uitkwam. Ze kwamen nog juist op tijd om in het achterste deel van de tuin een geweldige gestalte dwars door het houten hek heen te zien lopen, waarvan hij met een geweldige trap een stuk deed wegvliegen. Nu ze hun tegenstander hadden gezien dachten ze geen moment meer aan hun eigen veiligheid. Het raam openrukken en naar buiten springen was het werk van enkele seconden.

In looppas renden ze naar de plaats waar ze de reus het laatst hadden gezien. Maar toen ze daar aankwamen was hij spoorloos verdwenen. De straat waaraan de tuin grensde was geheel verlaten! Nog wilden ze echter de jacht niet opgeven. Twee mannen renden naar links en en naar rechts. Enkele honderden meters naar links was inderdaad een zijstraat en de twee mannen die daarheen waren gelopen werden in zoverre beloond voor hun moeite, dat ze aan het eind van die straat nog juist een donkere personenwagen zagen wegrijden. De schoten die zij afvuurden waren meer een uiting van woede, dan dat zij hoopten de auto nog te treffen, hetgeen dan ook niet gebeurde.

Er bleef de mannen niets anders over dan terug te keren naar de woning van Lunel en daar te wachten op Inspecteur Chasseur.

Het duurde niet lang voor deze verscheen, want de overvalwagen, hoe snel ook uitgerukt, had geen spoor van de Man Zonder Hart kunnen ontdekken. Toen ze dan ook het schieten nabij Lunel's huis hoorden waren ze direct teruggekeerd.

Verbitterd hoorde Chasseur het verhaal van de drie achtergebleven politiemannen en hij noemde zichzelf een stommeling toen hij bemerkte, dat het lachen in de verte, waardoor hij zich had laten weglokken, alleen was bedoeld als afleidingsmanoeuvre, terwijl de man waar ze achteraan zaten nog in het huis van Lunel zat en door zijn ondoordachtheid had weten te ontsnappen.

Van de kelder tot de nok onderzocht hij het huis van Lunel, om te trachten althans enkele aanwijzingen te vinden, maar ook dat had niet veel resultaat. De brandkast, die beneden in de bibliotheek stond was met een groot breekijzer eenvoudig opengebroken, alsof het een minderwaardig geldtrommeltje was, inplaats van een zware, inbraakvrije stalen kast. Een verzameling papieren lag dooreengesmeten door de kamer verspreid. Al het geld en ook het trommeltje met sieraden waren verdwenen. Op de vraag van Chasseur hoeveel er ongeveer in de brandkast anwezig was geweest, bleek dit een behoorlijk bedrag te zijn, voldoende om enkele jaren rustig van te leven. Toen Chasseur niet kon nalaten enigszins sarcastisch op te merken, dat er in de journalistiek blijkbaar goede zaken werden gedaan, kreeg hij even sarcastisch van de nu van de schrik bekomen Lunel ten antwoord: „Net als bij de politie zijn ook in ons beroep de vakmensen heel dun gezaaid. Die paar die hun vak werkelijk goed verstaan, hebben inderdaad niet te klagen. Maar overigens behoeft U niet jaloers te zijn, want de journalistiek is voor mij uitsluitend liefhebberij. Ik heb namelijk een behoorlijk vermogen van mijn vader geërfd."

Met een verbeten gezicht trok Chasseur een uur later huiswaarts om te trachten nog een naar uur te slapen, hoewel hij daar niet veel hoop op had. Hij werd te zeer door allerlei sombere gedachten in beslag genomen dan dat hij rustig zou kunnen slapen. Hij was in het huis van Lunel gebleven tot de fotograaf en de deskundige voor de vingerafdrukken waren gearriveerd en in de tijd, dat hij op hen wachtte had hij de zaak nog eens trachten te overdenken, maar telkens weer gingen zijn gedachten terug naar dat luide lachen, dat hem en zijn mannen van het huis had weggelokt. Wanneer die kerel nog in dat huis was, hoe kon hij dan een paar straten verder zo hard lachen? En het was toch beslist zeker, dat het lachen niet uit het huis maar van een heel andere richting was gekomen. Al zijn mannen hadden precies dezelfde richting aangegeven als hijzelf. Het was dus vrijwel zeker, dat er een helper was geweest, die hun aandacht van de moordenaar had afgeleid. Het was hem alleen een volslagen raadsel hoe een gewoon mens op een dergelijke manier kon lachen. En als het geen gewoon mens was, zou dat dus betekenen, dat er twee van die reuzen rondliepen.

(Wordt vervolgd)

Dat de Tarabanagroep zich kostelijk amuseert, blijkt wel uit bovenstaande foto. Muziekinstrumenten waren er voldoende, want men nam potdeksels, e.d. waaronder het omhulsel van een thermofles dat als wiri dienst deed. De palmbomen van de plantage bieden een heerlijke schaduw.

De Tarabanagroep vermaakt zich in het kamp, dat van 18 t/m 24 Augustus gehouden wordt, uitstekend. De groep staat onder leiding van mevr. M. McDonald, die zich ook bij de organisatie van het schoonmaken der stranden door deze groep, zeer verdienstelijk heeft gemaakt. Hier ziet men de meisjes een heerlijk potje klaar maken.

Plundering van leegstaande huizen

Oranjestad. — Er was iemand, die zijn toilet heeft willen verplaatsen. Wie dat was moet thans de recherche uitzoeken. De directeur van de Eagle deed n.l. aangifte van diefstal van een complete w.c. uit het huis op Bubali, waar vroeger de heer Leusink had gewoond.

Jockey door publiek ziekenhuis in geranseld

Niet hard genoeg gereden

Een Italiaanse jockey is na het beëindigen van een van de zwaarste races ter wereld, de „Palio di Siena" (de wedloop van Siena) door een woedende menigte gemolesteerd, omdat hij niet hard genoeg had gereden.

De race werd op een met zaagsel bedekte baan gehouden, welke aan beide zijden afgezet was met hoge houten hindernissen om de duizenden toeschouwers op een afstand te houden. Paarden en jockeys verdrongen elkaar toen zij over de baan reden. De paarden sprongen in de houten hindernissen, de jockeys werden door de galopperende paarden uit het zadel geworpen. Tien paarden waren aan de start verschenen. Elk paard vertegenwoordigde een district uit de provincie Siena.

„Tartucca", van het district San Martino had een trage start, reed slecht en werd weldra door de andere deelnemers gepasseerd. Het paard eindigde op de achtste plaats. „Selva" werd winnaar. Toen de jockey, die „Tartucca" bereden had, zijn paard van de baan leidde, grepen inwoners van San Martino hem beet en ranselden hem af omdat hij niet snel genoeg had gereden. De politie moest tussenbeide komen. De jockey werd naar het ziekenhuis vervoerd.

Inbraak

Oranjestad. — In de nacht van Zaterdag op Zondag is er ingebroken in de Norma Shop, op de hoek van de Emma- en Elleboogstraat. Bureau en kasregister werden geforceerd en enig wisselgeld werd meegenomen. Men had zich toegang verschaft door het hangslot met overval los te wringen.

Ezels in de put

Oranjestad. — Twee ezels waren nabij Barcadera in een put gevallen. Met de hulp van gevangenen werden beide dieren er uitgehaald.

Examen Engels L.O.

Oranjestad. — Voor het examen L.O. Engels gingen gisteren 6 candidaten op, waarvan er 4 slaagden t.w. de heren W. van Alphen, J. E. Cornelissen (Frere Ansalmus), Th. Fonpara en C. C. F. W. Hollander.

Motorfiets en gebroken been

Oranjestad. — Zaterdagavond werd op de wacht van Noord gemeld, dat er een motorrijwiel was verongelukt. Bij Alto Vista bleek het dat de bekende C.F. op de weg lag met een gebroken rechter onderbeen. Hij werd naar het San Pedro hospitaal overgebracht met de ambulance. Volgens de verklaringen was C.F. in beschonken toestand en werd dor eigen schuld door het motorrijwiel aangereden. De bestuurder en duorijder liepen slechts onbetekende schaafwondjes op. De bestuurder bleek echter nimmer in het bezit geweest te zijn van een rijbewijs.

Handel biedt volledige steun aan kinder modeshows

Oranjestad. — Het ziet er naar uit, dat de Kinder Modeshows een groot succes zullen worden. Hoe langer hoe meer winkels verlenen hun medewerking. Het instuderen van de liedjes (o.a. enige van Doris Day) is in volle gang.

De toegangskaarten zijn verkrijgbaar voor Noord, zij de dames van de Regalo pa la Reina di Noord; voor Oranjestad bij de Aruba Boekhandel, La Linda, Rica Arends en L.S. Berlinski; voor Santa Cruz bij mevr. Fitchi Croes en mevr. Tromp; voor San Nicolaas bij mevr. Tjon-Berlinski.

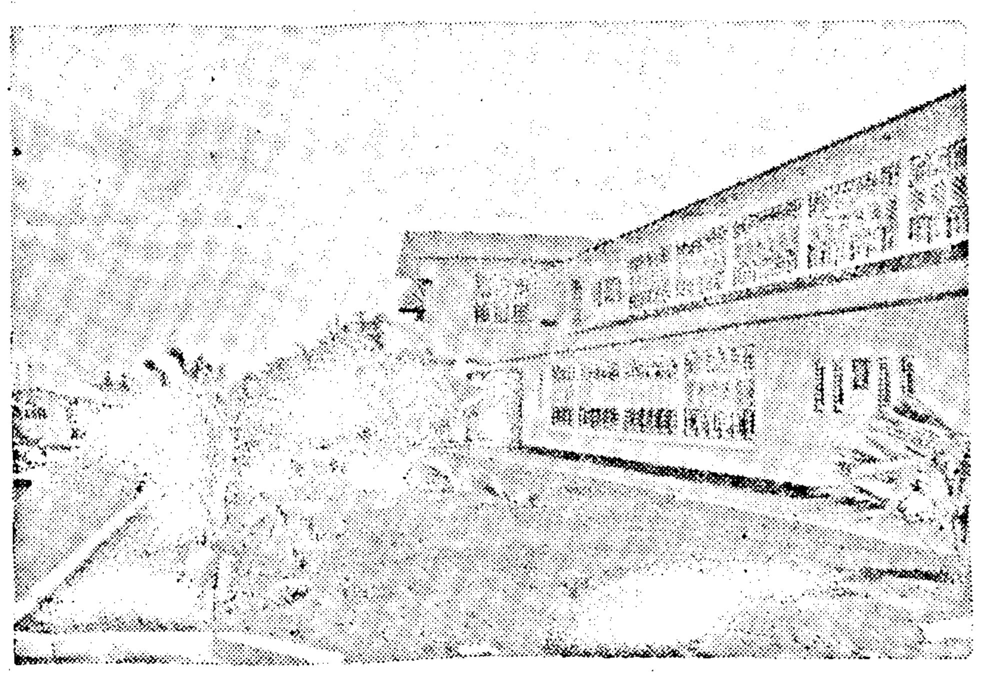
Examen hoofdacte

Oranjestad. — Gisteren werd de uitslag bekend gemaakt voor de hoofdacte. Van de 6 candidaten slaagden er 3, t.w. voor acte A de heren W. van Roosmalen en R. Henriquez, en voor de volledige acte mej. F. Polling.

Reed weg na botsing met lichtmast

Oranjestad. — Nabij Pos Chiqdito, alzo werd op de politiewacht te San Nicolaas gemeld, was een auto tegen een lichtmast gereden. De politie begaf zich ter plaatse en constateerde, dat een lichtmacht bij de grond was afgebroken en dat de electrische draden over de weg lagen. Enige huizen waren daardoor van licht verstoken. De auto was echter weggereden. Later werd deze achterhaald. De bestuurder verklaarde, dat hij twee auto's voorbij had willen rijden, van de weg was afgeslipt en tegen de lichtmast was gereden. De schade aan de lichtmast bedroeg f. 200.— en aan de auto eveneens f. 200.—.

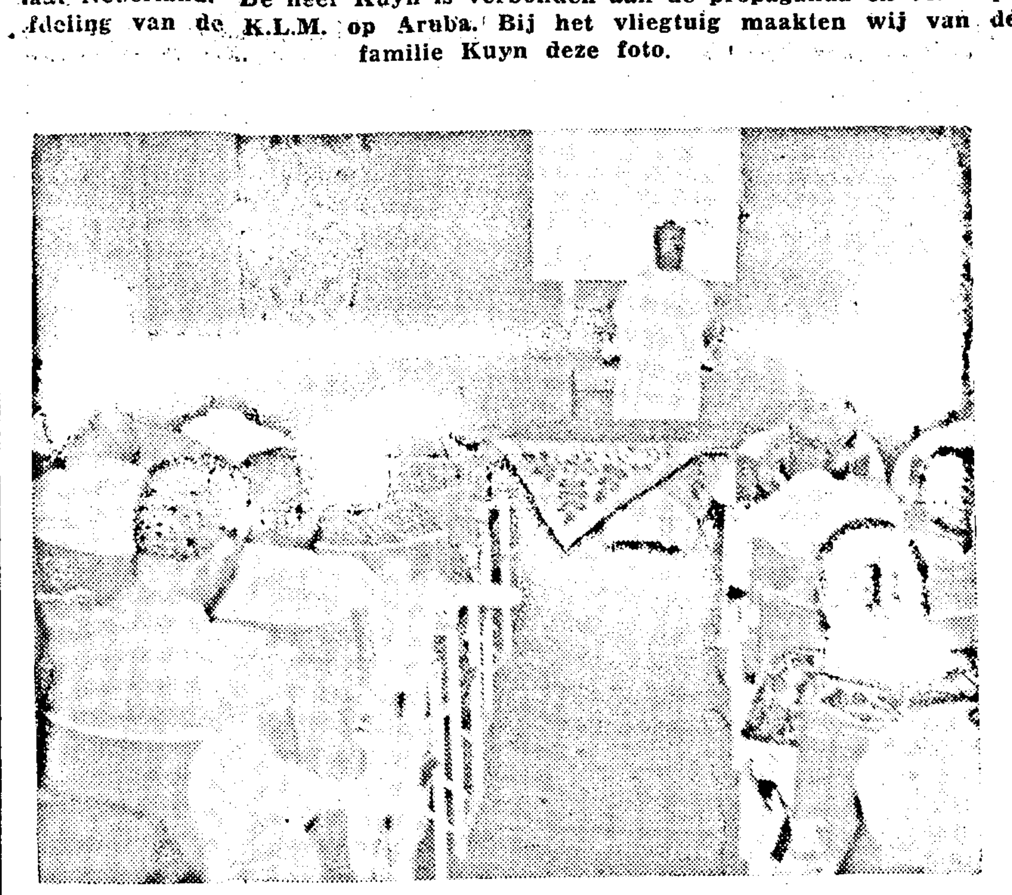
● De afgelopen dagen hebben luchtvaartdeskundigen van Suriname, Brits Guyana en Frans Guyana in Paramaribo geconfereerd. Besproken werd onder andere de ten uitvoerlegging van een besluit reeds in 1953 genomen om Suriname voor alle drie gebieden de waarnemingen boven een hoogte van 10.000 voet te laten verrichten. De gebieden Frans- en Brits Guyana zorgen zelf voor waarnemingen tot

Men is allerwege druk bezig het gedeelte van de Boulevard bij het Bestuurskantoor te verfraaien. De heer Kemmink wist dit smaakvolle plantsoentje aan te leggen naast de voormalige hoofdingang van het kantoor.

Zaterdagmorgen vertrok de heer O. Kuyn en gezin met enige maanden verlof naar Nederland. De heer Kuyn is verbonden aan de propaganda en verkoopafdeling van de K.L.M. op Aruba. Bij het vliegtuig maakten wij van de familie Kuyn deze foto.

De vorige week hield de Z.E. Pater Brenninckmeijer een zeer geslaagde contact avond met de ouders van Antilliaanse studerenden in Nederland in de bovenzaal van de St. Franciscus Club aan de Kloosterweg. Er bestond voor deze avond grote belangstelling en de zaal was dan ook nagenoeg bezet. Van het bovenstaande maakten wij nog een plaatje.

PHILIPS gaat nog geen atoomreactors bouwen

Eindhoven. — De Philips-fabrieken in Eindhoven zullen zich niet mengen in de concurrentiestrijd van de fabrieken, die atoom-reactoren bouwen, althans niet in de eerste vijf komende jaren en wellicht nimmer, maar cyclotrons en meetapparaten voor de atoomindustrie blijven produceren. Dit heeft prof. dr. H. B. G. Casimir, een der directeuren van de onderzoekingslaboratoria van de Philips-fabrieken, te Genève medegedeeld aan een correspondent van United Press. „Wij denken er niet over", zeide hij, „nu ook reactoren te gaan bouwen. In zware electronische apparaturen zijn wij niet gespecialiseerd. Maar wel leveren wij al van meetapparaten, die bij reactoren moeten worden gebruikt en aan ... die een met een reactor uitgerust onderzoekingslaboratorium nodig heeft".

Prof. Casimir vertelde, dat de Philipsfabrieken juist op dat gebied pionierswerk hebben verricht. „Wij zijn uitstekend geoutilleerd voor de fabricage van dergelijke apparaten", zei hij. Philips heeft al een cyclotron in aanbouw voor Argentinië en zes andere cyclotrons in bestelling".

Welingelichte bronnen hebben medegedeeld, dat de assistent-secretaris-generaal van de Verenigde Naties Ralph Bunche, met afgevaardigden naar de atoomconferentie de mogelijkheid heeft besproken van het houden van een tweede vergadering. Volgens deze bronnen had Indië zich bereid verklaard voor vergaderruimte zorg te dragen. Indien besloten wordt, een tweede conferentie te houden, dan zou de plaats waar zij gehouden zal worden, worden aangewezen op de algemene vergadering der Verenigde Naties, die volgende maand weer in zitting bijeen zal komen.

Een select gezelschap, waaronder 50 millionairs en vele filmsterren, woonde in de Sport club te Monte Carlo een internationale cabaret bij ten bate van de lijders aan kinderverlamming in Frankrijk. Rechts de Italiaanse filmster Gina Lollobrigida. Links van Gina de Amerikaanse filmster Kirk Douglas, die voor de hoofdrol in de film over het leven van Vincent van Gogh zijn baard heeft laten groeien.

Over kwarteeuw olieverbruik 2½ maal zo groot als thans

Londen. — In de komende 20 jaar zal de olie-industrie zich zien geplaatst voor de noodzaak om per jaar NA ƒ 10 milliard te investeren, teneinde gelijke tred te houden met de toenemende behoeften. Het is te verwachten, dat over 25 jaar het wereldolieverbruik ongeveer 2 1/2 maal zo groot zal zijn als thans, hetgeen wil zeggen, dat per jaar meer dan anderhalf millioen ton olie moet worden verwerkt tegen thans omstreeks 700 millioen ton. Er behoeft geen bedenkelijkheid te bestaan, dat de olie-industrie in technisch opzicht niet tegen deze taak zou zijn opgewassen. De financiering dezer ontwikkeling vormt een veel ernstiger probleem

Dit zeide de directeur van Shell-Mex en de British Petrol Company, de heer Vignoles, bij de tewaterlating van de 18.000 ton grote Shell-tanker „Hinea" in Barrow. Hoewel het grootste deel der investeringen gedurende de laatste jaren kon worden gefinancierd uit ingehouden winsten, is de olie een der zwaarst door belastingen getroffen producten in de gehele wereld.

Uit de winsten der Koninklijke/Shell Groep ad 134,5 millioen pond sterling werd niet minder dan 107,7 millioen pond sterling of 80% in het bedrijf gehouden. Zelfs in de Verenigde Staten, waar veel meer kapitaal beschikbaar is dan in enig ander land, werd 90% der bruto-investeringen in de olie-industrie van na de oorlog gefinancierd uit middelen, door de industrie zelf voortgebracht. Sedert de oorlog werd in de wereld voor 12 milliard pond sterling gefinancierd in de „olie". Voor de exploratie en de winning wordt ongeveer de helft der investeringen besteed. De moderne techniek van exploreren vereist steeds grotere bedragen en bovendien moeten meer afgelegen streken worden onderzocht en diepzee-onderzoekingen vergen veel geld.

Het boren is echter nog altijd de enige methode om aan te tonen, dat er werkelijk olie in de grond zit.

In Ecuador heeft de Koninklijke 9 millioen pond uitgegeven voor het onderzoeken van de bodem. Men was daar zes jaar bezig, doch vergeefs. Van alle boringen, welke in 1953 in de vrije wereld werden verricht, bleken twee van de vijf droog te zijn. En wanneer olie wordt aangetroffen, moeten grote uitgaven worden gedaan om de winning economisch verantwoord te maken.

Voor de raffinage en vervoer moeten steeds grotere bedragen worden uitgegeven. De na-oorlogse investeringen voor de bouw van raffinage-capaciteit in West-Europa vergden NA ƒ 2,5 milliard. De aanleg van pijpleiding kost 80.000 pond sterling per mijl, zoals bleek bij de aanleg van de duizend mijl lange pijpleiding in Arabië.

De astronomische bedragen moeten ergens vandaan komen. De kapitaalmarkten zijn in het algemeen niet in staat aan dergelijke financieringsbehoeften te voldoen; het grootste deel moet komen uit ingehouden winsten, aldus de heer Vignoles.

Panmoendjon. — De communistische leden van de Koreaanse wapenstilstandscommissie hebben geprotesteerd tegen de Zuidkoreaanse eis tot het terugtrekken der communisten.

Franse autobus verongelukt

Bourg. — Een Franse autobus, waarmee een groep Fransen en Belgen een uitstapje naar de grote St. Bernard maakten, is nabij Bourg St. Pierre in Zwitserland in een ravijn gestort. Zeventien personen zijn om het leven gekomen, terwijl er zeven inzittenden gewond werden.

Gloria glorieert

Baltimore (V.S.) — Een 12-jarig negerschoolmeisje uit Baltimore (Maryland) heeft onlangs 8000 dollar gewonnen in het televisievragenspel, door een woord van 28 letters juist te spellen.

Gloria Lockerman spelde antidisestablishmentarianism zonder met de ogen te knippen. Eerder in het spel had zij woorden gespeld als coyote, chincilla, dinosaur, hippopotamus, gingham, taffeta, minuet en waltz.

Ceremoniemeester Hal March zeide, dat het geld op de bank zal worden gezet tot zij ouder is.

De oma van Gloria, mrs. Berta Key, vergezelde het meisje, omdat het naar haar mening te jong is om beslissingen te nemen, waarbij het om geld gaat. Vóórdat Gloria tot de volgende vraag — die telkens de geldprijs verdubbelde — overging, ontving zij de toestemming van oma. Gloria heeft tot volgende week tijd om te beslissen of zij het op de 8000 dollar zal houden, of een kans op de 16.000 dollar zal wagen. De hoofdprijs, die gewonnen kan worden, is 64.000 dollar.

● De Stichting Volkshuisvesting heeft een bouwprogram opgesteld, dat binnenkort ten uitvoer zal worden gelegd en waarin tot September 1957 446 woningen gebouwd zullen worden.

De 1e Juli droeg het Land voor de som van Sƒ 1 (één gulden) aan de Stichting een gedeelte van de grond Devis Buiten over. Hier zullen 57 woningen volgens het aided selfhelp systeem gebouwd worden. Op het land Sloot zullen 220 woningen gebouwd worden, op het land Moniz 59 en te Beekhuizen 110. De Stichting heeft deze gronden van grootgrondbezitters (afstammelingen van boeren) overgenomen.

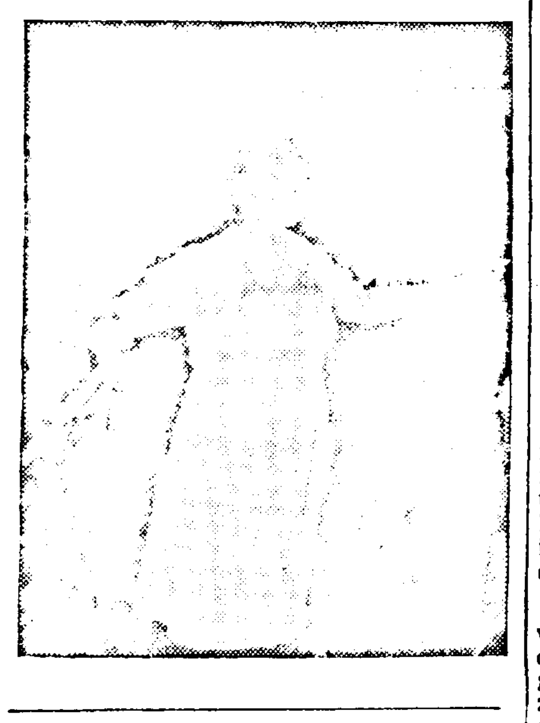

In White City (Eng.) werd Chris Chataway in een fotofinish verslagen op de drie mijl door de Hongaar L. Tabori. Beide athleten lieten een tijd van 13 min., 44.6 sec. voor zich afdrukken. Foto: De finish van Tabori.

Utrechts huisvrouwenorkest

Dirigente met deegroller

(Van een correspondent in Nederland).

Zestien Utrechtse huisvrouwen trekken, gewapend met potten, pannen, ketels, deksels en andere keuken-attributen, door Nederland. Niet om kookdemonstraties te geven, noch om reclame te maken voor de kwaliteit van bepaalde huishoudelijke artikelen, maar om te musiceren. Zij vormen het Utrechts Huisvrouwenorkest, dat muziek — nu ja, muziek..... ontlokt aan de keukeninventaris en zowaar kans ziet d concertbezoekers hiermee tot stormachtig enthousiasme te brengen. De dames treden niet alleen in haar eigen stad op, maar zelfs in Den Haag en Amsterdam (Huishoudbeurs). En waar niet ontkend kan worden, dat een dergelijk keuken-concert veel energie vraagt, was het bijna vanzelfsprekend, dat de Utrechtse huisvrouwen ook op de E. 55, de nationale energie-manifestatie, verschenen om haar muzikale kwaliteiten aan binnen- en buitenlanders te demonstreren.

Niet dat de dames de grote concertpodia betreden. Bescheidenheid weerhoudt haar hiervan. Zij treden voornamelijk op tijdens buurt- en verenigingsfeestjes, een enkele keer ook voor patiënten van sanatoria e.d., zoals onlangs, toen wij hen op een feestavond in het Oranje Nassau-oord te Renkum ontmoetten.

Wie alleen maar hels kabaal verwacht, onderschat de klankrijkdom van onze potten en pannen. De dames brengen wel degelijk een melodie voort, zij het dan, dat deze voornamelijk gedragen wordt door de begeleidende piano. Met de keuken-inventaris wekken de huisvrouwen een krachtig rhythme op, terwijl de dirigente met brede zwaaien haar deegroller hanteert. Op de achterste rij zit een dame de bodem van haar wasketel verwoed te bewerken met een houten lepel, een ander hanteert de poffertjespan als gitaar en weer een ander de flitspuit als trombone. De saxophoon is een schuimspaan en als bekkens fungeren twee deksels. Het verdere instrumentarium bestaat uit een wasbord, snijbonenmolen, roomklopper, enfin, noem maar op. Zelfs een stoffer en blik blijken geluid voort te brengen. Met mirlitons, listig weggewerkt achter de keukeninstrumenten, wordt het effect van een echte melodie nog verhoogd.

Het Huisvrouwenorkest bestaat reeds anderhalf jaar. Het werd opgericht na afloop van 't jubileum van een Utrechtse mannenzangvereniging, omdat de dames geen zin hadden haar feestcomité op te heffen. Onder leiding van mej. Frida Voorbeijtel repeteert het orkest wekelijks tot groot genoegen van de leden.

De mannen halen er een beetje hun schouders voor op, maar maken geen bezwaar. „Wij hebben elke week onze repetitie-avond, waarom zouden onze vrouwen die niet mogen hebben?"

Sevilla. — Het eerste Spaanse straalvliegtuig is door Aviación Hispana te Sevilla vervaardigd. Het toestel, dat de naam "Saeta" draagt, is gebouwd volgens plannen van de Duitse ingenieur en constructeur Willy Messerschmitt.

Mysterieuze moord aan het meer van Albano opgelost?

Rome. — De Italiaanse politie heeft definitief vastgesteld, dat het onthoofde vrouwenlijk, dat op 12 Juli j.l. in de bossen rondom het Albano-meer werd gevonden, stoffelijke resten zijn van de 30-jarige Siciliaanse dienstbode Antonietta Longo. De vingerafdrukken van de vermoorde vrouw bleken te kloppen met die, welke zijn aangetroffen in het huis, waar zij te Rome diende. Volgens het grote Italiaanse dagblad Il Messagero is de politie de dader op het spoor.

Het zou een man zijn tussen 35 en 38 jaar, die al heel wat Italiaanse dienstboden hun spaargelden afhandig heeft gemaakt. Hij zou ook Antonietta beloofd hebben met haar te trouwen. Op 22 Maart heeft zij toen een bedrag van 210.000 lire (ongeveer 625 gulden) opgenomen bij haar spaarbank in Rome en dat aan hem ter hand gesteld. Daarop verdween de man. Antonietta vond hem echter terug en op 1 Juli liet zij haar betrekking in de steek. Zij schreef aan haar familie, dat zij ging trouwen. Volgens Il Messagero heeft de man haar op 5 Juli per auto meegenomen naar de omgeving van het Albano-meer. Een vriend van hem zou hem bij de moord hebben geholpen.

Vervolg Rechtszaak

Pleidooi van mr. dr. Visser

De verdediger Mr Dr J.L.A. Visser vangt zijn pleidooi aan met de mededeling dat de beklaagde zijn handelwijze oprecht betreurt en daarvan de gevolgen wil dragen zonder zichzelf te verlichten door anderen te bezwaren: men stelle alleen hemzelf aansprakelijk en hij betreurt het diep dat anderen in deze fatale zaak zijn meegetrokken.

Hij heeft uit gewetenswroeging bekend, hoewel hij zich duidelijk bewust was dat die bekentenis noodlottig voor hem zou zijn, omdat er zonder die bekentenis geen bewijs tegen hem geleverd zou kunnen worden. Ook heeft hij ten volle aan het strafrechtelijke onderzoek medegewerkt en de Recherche bewijzen verschaft waarvan men het bestaan niet kende.

Ook financieel wil hij de gevolgen van zijn handeling zoveel mogelijk trachten weg te nemen: hij heeft aan de wederpartij voorstellen gedaan om te komen tot een fair en eerlijk compromis, hoezeer hij overtuigd is dat hij processueel niet tot enige betaling genoodzaakt kan worden.

Pleiter gaat vervolgens in op de vraag, in hoeverre beklaagdes handelingen strafrechtelijk toerekenbaar zijn, speciaal in verband met het overmachtsbeginsel van art. 42 Wetboek van Strafrecht.

Sinds 1923 wordt dit artikel ook bij ons ruim geïnterpreteerd, en verstaat de rechtspraak, in navolging van de Hoge Raad, onder overmacht ook de zgn. psychische dwang, ontstaan door een „toestand van nood" waarin van de dader, onder de gegeven omstandigheden, en gezien zijn psychische gesteldheid, redelijkerwijze niet verwacht kan worden dat hij daaraan weerstand biedt, en dat hij dus zichzelf opoffert om een strafbare handeling te vermijden. In zulke gevallen verontschuldigt de jurisprudentie misdrijven die anders streng veroordeeld zouden worden. Spreker haalt een aantal voorbeelden uit de rechtspraak aan. Het meest bekende en nagevolgde vonnis over dit beginsel is een arrest van de Byzondere Raad van Cassatie uit 1946, waarbij werd beslist dat strafrechtelijke aansprakelijkheid niet zóver gaat dat men, ter vermijding daarvan, zichzelf te gronde richten moet. Aldus heeft de wet volgens mr. Bronckhorst, die een dissertatie over dit onderwerp heeft geschreven, aan de Rechter de „zware maar hoge taak" gegeven om „al te menselijke" dwalingen te herstellen.

Een dergelijke „toestand van nood" is volgens pleiter hier inderdaad aanwezig. Nolte was aangesproken voor een vordering ad ruim anderhalve ton, een bedrag dat hij onmogelijk op kon brengen, en dat de eiser zelf op deze zitting „te hoog, véél te hoog" noemde; een vordering die bovendien berustte op een onjuiste stelling over de huurtermijn. Verloor hij deze zaak, zo zou Nolte met één slag geruïneerd zijn.

Dit kon hij slechts voorkomen door te bewijzen, dat de tegenpartij vóór 28 Augustus 1952 reeds wist dat het onmisbare zakenpand voor de op te richten botica niet gehuurd kon worden door een combinatie, waarin de wederpartij voor een-derde gedeelte participeerde, hetgeen toch de eis was van die wederpartij. Dat hij dit wist is op de zitting duidelijk gebleken uit zijn verklaringen over de correspondentie tussen hem en Simoons.

Maar destijds, op het critieke moment, kon Nolte dit niet bewijzen, en daardoor dreigde hij geruïneerd te worden.

In die „état de nécessité" vervalste hij toen het bewijs van dat feit, dat op zichzelf waarheid was.

Spreker haalt diverse uitspraken aan waarbij in soortgelijke gevallen psychische dwang werd aangenomen. Hiertoe bestaat in het onderhavige geval temeer aanleiding, gezien de onevenwichtige, neurotische natuur van de beklaagde, die sedert jaren onder behandeling van zenuwspecialisten staat. In het deskundigen-rapport wordt zelfs gesproken van „psychiatrische aspecten".

Nogmaals wijst de raadsman tenslotte op het feit dat beklaagde vrijwillig en volledig heeft bekend. Door de maatschappelijke en financiële gevolgen van deze strafzaak is hij reeds zwaar en blijvend gestraft.

Indien de Rechter derhalve al geen overmacht aanwezig acht, zo verzoekt pleiter in dit uitzonderlijke geval om de uiterste clementie.

Mr. Visser pleitte voor de heer van B., nadat de Officier zijn requisitoir had gehouden.

De verdediger, wijst er op dat deze beklaagde zelf geen belang had bij het winnen van dit geschil, dat nu niettemin voor hem fataal dreigt te worden. Hij handelde slechts om zijn zwager te redden van de ondergang tengevolge ener vordering, die ook van Burken buitensporig achtte en ongegrond. Hij vertrouwde zijn zwager ten volle en was er van overtuigd — gelijk hij nog steeds overtuigd is — dat de feiten die hij moest bevestigen, op zichzelf juist waren, ook al was hij daar niet bij tegenwoordig geweest, gelijk hij ten onrechte moest verklaren.

Bovendien werd hij voor een voldongen feit geplaatst: Nolte had reeds aan het hof medegedeeld, dat van Burken wèl bij die feiten tegenwoordig was geweest. Als hij dat nu had ontkend, zou zijn zwager stellig dit desastreuse proces verloren hebben, en met zijn gezin en zijn bedrijf te gronde zijn gegaan.

Beklaagde stond dus voor de harde, haast wrede keus om óf de waarheid te helpen bewijzen door een valse verklaring, óf zijn zwager en zuster in het ongeluk te storten. Ook deze beklaagde handelde volgens verdediger in een staat van nood dus onder psychische dwang. Hij is van nature spontaan en behulpzaam, en koos het alternatief dat voor hemzelf het zwaarst was en het gevaarlijkst: hij hielp zijn zwager die in nood verkeerde.

Ook deze beklaagde heeft volledig bekend en medegewerkt aan het strafrechtelijk onderzoek op een wijze die voor hemzelf alleen maar fataal kon zijn. Ook hij heeft voor zijn zwakheid reeds zeer zwaar geboet. Bij een zware strafmaat dreigen er nog ernstiger consequenties: beklaagde is hartpatiënt, en heeft kort geleden een aanval van coronaire trombose gehad.

Ook hier verzocht de verdediger, indien geen overmacht wordt aangenomen, om de grootst mogelijke clementie.

Pastoor Weyers onwel geworden

Willemstad. — Hedenmorgen is de Zeer Eerw. Pater M. Weyers, Pastoor van Montagne, in de stad op straat onwel geworden en in elkaar gezakt. Zijne Eerwaarde kwam daarbij ongelukkig te vallen, waardoor hij verwondingen aan het hoofd opliep.

Per ambulance is hij naar het Hospitaal vervoerd, waar zijn toestand zich op het ogenblik, dat wij dit schrijven, gelukkig niet ernstig liet aanzien

Het Cepim-Vacantieplan

Willemstad. — De uitslagen van gisteren van de sportwedstrijden, welke in het kader van het Cepim-Vacantieplan zijn gehouden luiden:

Hardlopen: Emmastad 29.982 pt en Julianadorp 26.018 pt.

Hoogspringen: Emmastad 28.533 pt en Julianadorp 27.467 pt.

Verspringen: Emmastad 25.831 pt en Julianadorp 29.169 pt.

Zwemmen: Emmastad 52.283 pt en Julianadorp 38.617 pt.

Kastie: Emmastad 20.084 pt en Jplianadorp 25.916 pt.

De totale uitslagen zijn voor Emmastad 831.564 punten en voor Julianadorp 816.436 punten.

Smokkelaar voor het Hof

Willemstad. — Hedenochtend verscheen de Paragueen C. voor het Hof van Justitie, nadat hij vorige week door het Gerecht in Eerste Aanleg veroordeeld was geworden tot 2 x *f* 150 boete, verbeurd verklaring van de gesmokkelde horloges en teruggave van zijn auto en een fototoestel. C. is enkele weken geleden naar Curaçao gekomen en bracht zijn auto mede. In deze auto had hij plaatsen, waar vele horloges waren verstopt. Hij deed bij de douane geen aangifte van deze „bagage". Later werd hij aangehouden en voorgeleid.

De Officier als wel de beklaagde zijn in hoger beroep gegaan en zo kwam deze zaak dus hedenochtend voor het Hof. Dit hoogste rechtscollege bevestigde het vonnis van het Gerecht in Eerste Aanleg.

Vooraanstaande Venezolanen op Curacao

Willemstad. — Gistermiddag landde op ons vliegveld een De Haveland vliegtuig met twee vooraanstaande Venezolanen aan boord. Het zijn Napoleon Dupuis en Capt. R. Elias Perez. Laatstgenoemde is de President van de C.A.V.M., een Venezolaanse scheepvaartmaatschappij.

De heren zullen op Curaçao enkele zakenbesprekingen voeren en na enkele dagen weer met hun particulier vliegtuigje vertrekken.

Eilandelijke filmdienst

De eilandelijke filmdienst Curaçao presenteert op Donderdag 25 Augustus in de Patio van het Cultuurcentrum een filmvoorstelling. Vertoond worden Revolution in Toyland, een Gestapo agent wordt aangevallen door speelgoed, Adventure of Casanova, spannende ogenblikken uit de bevrijding, Fly my kite, de „Famous kids" zorgen er voor dat het geld van een oude dame niet gestolen wordt.

Na de pauze: Chimp the cowboy, vrolijke avonturen van de bekende Chimp, Indian Uprising, spannende Indianenfilm met Gene Autry, The Beaver, kleurenfilm over het leven van de bever. Hurry, hurry, W. C. Fields heeft veel haast en..... veel tegenslag.

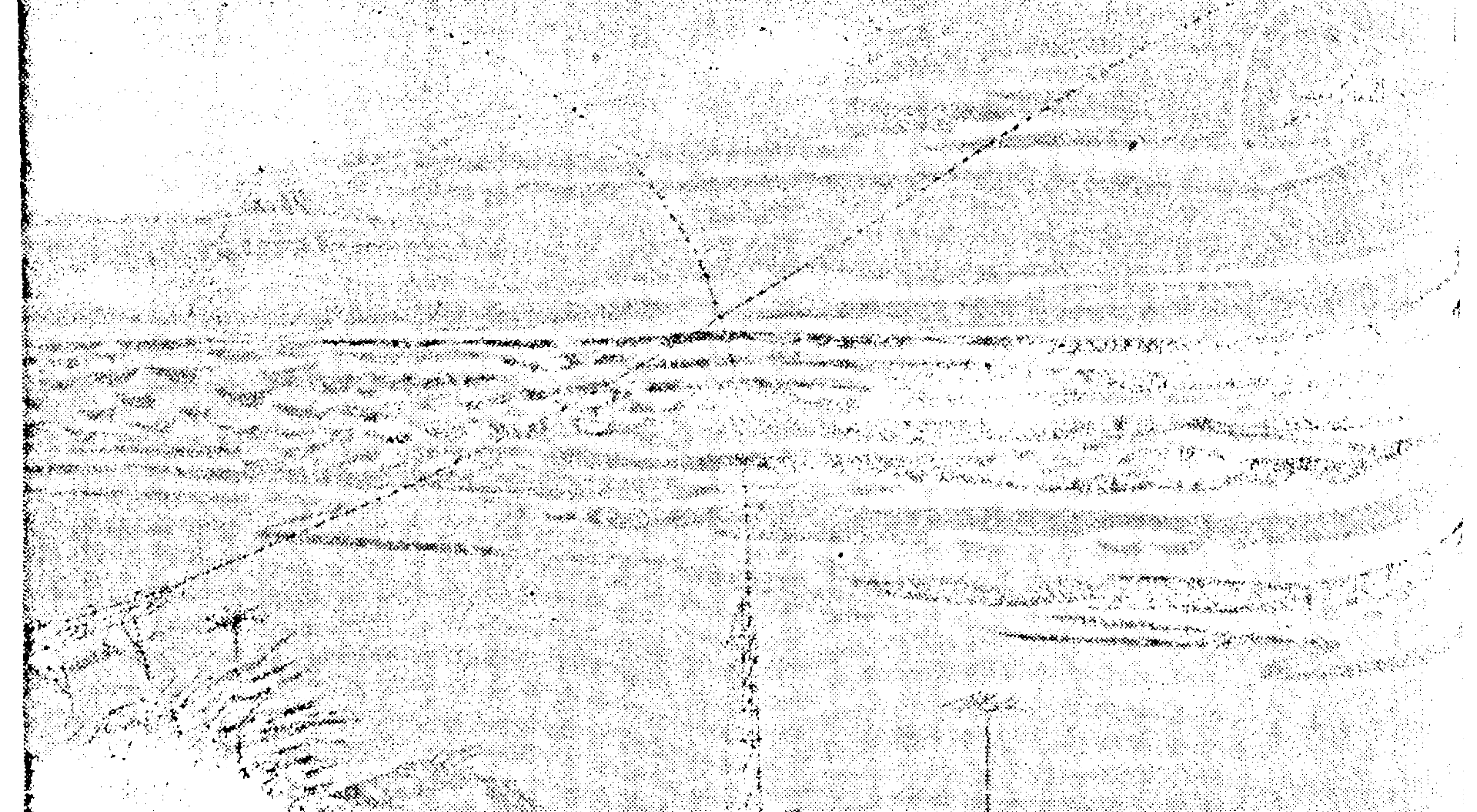
Auto met Radar stopt vanzelf

Detroit. — Het laatste nieuwtje uit Detroit is een met radar uitgeruste auto, die stopt als iets op zijn weg komt. Parlementslid Louis C. Rabaut, die de autostad vertegenwoordigt, heeft er onlangs een proefrit mee om het Kapitool gemaakt. Hij zeide, dat de auto, die ontwikkeld is door Carl Rashid, een ingenieur in Detroit, misschien de oplossing zal zijn voor verkeersproblemen, en misschien levens en millioenen wegens materiële schade zal sparen.

Hij noemde het een buitengewone uitvinding en gaf de volgende beschrijving: Deze auto heeft een radarscherm direct onder de grill en over de gehele breedte van de auto lopend. Als iemand of iets binnen de ridius van het scherm komt, wordt een impuls opgewekt, die de auto gegarandeerd stopt. Aan de achterzijde zit een soortgelijk apparaat, dat narigheid verhinderd, terwijl de wagen achteruit gereden wordt. Hoe sneller de auto rijdt, des te verder wordt de radarstraal uitgezonden. Indien je een obstakel met hoge snelheid nadert, vermindert de radar de snelheid voor je en wordt de automobilist zo gewaarschuwd, dat gevaar dreigt. Wordt hij dan niet door de bestuurder tot stilstand gebracht, dan stopt de auto automatisch voordat het obstakel geraakt wordt. In Michigan zijn proeven genomen, waarbij twee met radar uitgeruste auto's zonder succes bij een snelheid van 80 kilometer geprobeerd hebben op elkaar in te rijden. Voor dat ze bij elkaar waren, stonden ze allebei stil, met verscheidene meters tussenruimte.

Rabaut vertelde, dat de radar alleen werkt bij grotere snelheid dan 15 kilometer per uur, en daarom geen beletsel zal zijn voor parkeren, het binnenrijden van een garage e.d.

Aviolanda's Manusje-van-alles gereed

Eerste prototype van onbemande AT-21

(Van een luchtvaartmedewerker in Nederland)

Het eerste prototype van de AT-21, Aviolanda's Manusje-van-alles, is gereed. In de vliegtuigfabriek te Papendrecht heeft men de laatste hand gelegd aan dit onbemand vliegtuigje, dat tot op vrij grote afstand langs electronische weg van de grond af bestuurd kan worden. De AT-21 kan voor de meest uiteenlopende doeleinden worden gebruikt. Als oefenvliegtuig voor het personeel dat de radar bedient, als militair verbindingsvliegtuig ter zee en te land en bijvoorbeeld ook om de post naar geïsoleerde eilanden te vliegen. De AT-21 is echter ook bijzonder bruikbaar als doelwit voor schietoefeningen en voor dit doel zal men het waarschijnlijk wel op de eerste plaats benutten.

Hoe dat in zijn werk gaat wordt op bijgaande tekening in beeld gebracht. Op de voorgrond aan de voet van de duinenrij staan twee installaties, die ieder een AT-21 van de grond af besturen. Met een normaal stel vliegtuigstuurorganen kan de piloot-op-de-grond van die bedieningsinstallatie uit de vlucht van de AT-21 regelen. De bewegingen van de stuurorganen worden langs radio-grafische weg naar het toestel overgebracht. Op een beeldbuis [illegible] de grondbedieningsinstallatie, een [illegible] televisietoestel, blijft het beeld van de AT-21 zichtbaar, zodat de piloot-op-de-grond de bewegingen van het toestel kan blijven volgen, ook wanneer het reeds uit zijn gezichtskring is geraakt. Daarvoor dienen de antennes, die naast de bedieningsinstallaties zijn opgesteld.

Het vliegtuig wordt gelanceerd van een startbrug, die bij iedere bedieningsinstallatie is opgesteld. Op de tekening is de linkse startbrug horizontaal opgesteld, de rechtse verticaal; op beide wijzen kan de AT-21 namelijk de lucht ingaan. Het onbemande vliegtuig dat zich aan het einde van de stippellijn links bevindt, doet dienst als doelwit voor een straaljager, waarvan de vlieger zich moet bekwamen in het gebruik van zijn boordwapens. Het rechtse toestel wordt onder vuur genomen door het geschut van een oorlogsschip.

Het is uiteraard niet de bedoeling dat de AT-21 kapot wordt geschoten. Het op het vliegtuig gerichte vuur wordt binnen een bepaalde, op de tekening aangeduide denkbeeldige kegel op een z.g. „hit-recorder" aan boord van de AT-21 geregistreerd en vervolgens naar de bedieningsinstallatie op de grond doorgeseind. Op deze wijze is het niet nodig dat het vliegtuig zelf wordt geraakt, hetgeen men in militaire kringen bij schietoefeningen met een verlegd trefpunt noemt.

Stad der toekomst

Bielefeld. — De stad der toekomst zal de Hamburgse architect Reichow gaan bouwen in de nabijheid van Bielefeld, tegen de hellingen van het Teutoburger woud. De stad zal geen verkeerskruisingen kennen en ondanks het ontbreken van verkeersborden de veiligste van het land worden. Zij zal worden gegroepeerd rond een klein stuwmeer, aan welks oever de centrale gebouwen zullen verrijzen. De stad is berekend op zestienduizend inwoners en zal binnen vier jaren voltooid moeten zijn.

Het initiatief tot het plan is genomen door de stad Bielefeld, die een tekort van 24000 woningen telt en geen heil ziet in een wild uitgroeien van de huidige stadskern. De nieuwe stad zal dan ook elf kilometer van Bielefeld verwijderd zijn.

Pesjewar. — In de Pakistaanse provincie aan de Noordwestgrens zijn talrijke plaatsen overstroomd. Volgens berichten uit Pesjawar zouden dertig personen verdronken zijn. De schade wordt geschat op NA *f* 375.000,—.

ERIC DE NOORMAN: De jacht op het zwaard

103. Een ogenblik leunt de oude Thorkell krachteloos tegen een boom en duizelig sluit hij de ogen. Doch bijna gelijktijdig klinkt een zwakke kreet tot hem door en als hij opkijkt, ziet hij de Nomade slap voorover tuimelen in de sneeuw. Verwilderd staart Erwin van de dode man aan zijn voeten naar het paard, dat er vandoor wil gaan. Hij tracht het dier bij de teugel te grijpen, doch op hetzelfde ogenblik doemt een reusachtige gestalte vlak naast hem uit de sneeuw op. „Thorkell", stamelt de knaap. „Thorkell!" De grijze reus krijgt een brok in zijn keel, als hij zijn arm beschermend om Erwin's schouder legt en bromt: „Stil maar, jongen. Die daar zal u geen kwaad meer doen". „En de anderen?" kan Erwin eindelijk uitbrengen. „Waar is Fadir?" „Zij zoeken u, doch zij zijn allen een andere kant uitgegaan", legt Thorkell uit. Hij heeft zich over het bewegingloze lichaam van Kohorr gebogen en als hij geen ademhaling meer hoort, trekt hij de pijl uit de wonde. „Is hij dood, Thorkell?" vraagt Erwin. Gesmoord komen de woorden over zijn lippen en met een huivering ziet hij op de roerloze gestalte neer. „Ja", knikt de reus. „Van hem zullen we geen last meer hebben. Kom mee, jongen, we moeten de anderen opzoeken. Jammer van dat paard", En met zachte drang leidt hij Erwin van de verschrikkelijke plek weg. Ze zijn reeds lang uit het gezicht verdwenen, als er langzaam beweging komt in het roerloze lichaam van de Nomade. Met een uiterste krachtsinspanning heft Kohorr het hoofd van de grond en terwijl er een duivelse gloed in zijn ogen licht, hijgt hij nauwelijks hoorbaar. „Kohorr sterft niet. Noch een pijl, noch het zwaard van Tyrr kunnen hem doden. Verdelgen zal ik u allen! Mijn wraak zal u duizend doden doen sterven en u verteren als de steppenbrand het gras, gij Noorse honden. Geen van u zal ooit zijn land terugzien". En klauwend in de sneeuw sleept hij zich kreunend voort tot in de beschutting van enkele struiken......